

STORTINGET

Innst. 4 L

(2020–2021)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll mv. 2021 – lovendringer

Prop. 1 LS (2020–2021)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Lovforslag	1
3.	Personskatt	1
3.1	Trygdeavgift, minstefradrag og reisefradraget	1
3.1.1	Trygdeavgift – lovendring	1
3.1.2	Minstefradrag – satsene.....	2
3.1.3	Reisefradragets bunnbeløp.....	2
3.2	Boligsparing for ungdom (BSU)	2
3.3	Naturalytelse.....	3
3.4	Skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer mv. i arbeidsgiverselskapet	3
3.5	Oppjusteringsfaktor for renteinntekter som ekstrabeskattes.....	4
3.6	Oppheve arveavgift for dødsfall før 2014	4
4.	Formuesskatt	5
4.1	Økt verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler mv.	5
4.2	Forenkle verdsettelsesreglene for bolig og næringseiendom	6
4.3	Forenklet dokumentasjonskrav for næringseiendom.....	6
4.4	Formuesverdi for boliger berørt av endret kommunestruktur	6
4.5	Økt verdsettelse av primærboliger med høy verdi.....	6
5.	Eiendomsskatt	7
5.1	Fritak for eiendomsskatt for reindriftsanlegg.....	7
5.2	Maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig.....	7
5.3	Opphevelse av egedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd.....	8
6.	Kildeskatt på renter og royalty mv.	9
7.	Vannkraftbeskatning	10
8.	Næringsbeskatning for øvrig	13
8.1	Avgift på produksjon av fisk.....	13
8.2	Reindriftsfradraget	13
8.3	Tidsavgrenset unntak fra begrenset skatteplikt	13
9.	Merverdiavgift	14
9.1	Innledende oversikt.....	14
9.2	Merverdiavgift på alternativ behandling	14
9.3	Merverdiavgift på kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling.....	15
10.	Skatteforvaltning	16
10.1	Endringer i reglene om forfall for forskuddsskatt.....	16
10.2	Deling av inntektsopplysninger og flytting av tilsynsmyndighet – anmodningsvedtak	16
10.3	Rapporteringsordning for tildelte opsjoner i små oppstartsselskap	18
10.4	Utleggstrekk i a-meldingen	18
11.	Opprettinger og presiseringer av lovtekst	18
11.1	Skatteloven § 2-3 fjerde ledd.....	18
11.2	Skatteforvaltningsloven § 2-13	18
11.3	Skattebetalingsloven § 14-11 og § 16-41.....	19
11.4	Egedomsskattelova § 4.....	19

	Side
12. Andre forslag og merknader	19
12.1 Kompensasjonstytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere	19
12.2 Betalingsystemloven – oppretting.....	20
12.3 Eiendomsskatt	20
13. Forslag fra mindretall.....	21
14. Komiteens tilråding	22

STORTINGET

Innst. 4 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2020–2021)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll mv. 2021 – lovendringer

---

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Tom Kalsås og Eigil Knutsen, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Hans Andreas Limi og Sylvi Listhaug, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til at lovsaker fremmet i Prop. 1 LS (2020–2021) blir behandlet i denne innstillingen.

Komiteen presiserer at sammendragene i det følgende er begrenset til kortere oppsummeringer fra proposisjonen. For utfyllende saksomtaler, se Prop. 1 LS (2020–2021) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser til brev fra finansministeren av 30. oktober 2020 om korrigering av feil/unøyaktigheter i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser for øvrig til merknadene nedenfor i denne innstillingen i tillegg til merknader inntatt i Innst. 3 S (2020–2021) og Innst. 2 S (2020–2021).

2. Lovforslag

Sammendrag

Regjeringen har fremmet lovendringsforslag som Stortinget har blitt bedt om å gjøre vedtak til. De aktuelle lovene det er fremmet forslag om endringer i, er listet opp på side 272 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader videre i denne innstillingen knyttet til de ulike forslagene til lovendringer som behandles i det følgende, og presiserer at det i denne innstillingen kun er lovendringsforslag som blir behandlet. Forslag til stortingsvedtak og omtalesaker blir behandlet i Innst. 3 S (2020–2021).

3. Personskatt

3.1 Trygdeavgift, minstefradrag og reisefradraget

3.1.1 Trygdeavgift – lovendring

SAMMENDRAG

Personlige skattytere betaler en trygdeavgift på personinntekt som overstiger en nedre grense på 54 650 kroner i 2020. Siden det ikke innkreves restskatt for beløp under 100 kroner, er den såkalte frikortgrensen noe høyere enn den nedre grensen for å betale trygdeavgift. Den utgjør 55 000 kroner i 2020. Det betyr at man kan tjene inntil 55 000 kroner uten at det trekkes skatt av lønn. Deretter betales det 25 pst. trygdeavgift på den delen av personinntekten som overstiger den nedre

grensen, inntil det lønner seg å betale trygdeavgift etter de ordinære satsene av hele personinntekten. Det betyr at en skattyter med lønnsinntekt opp til om lag 81 300 kroner vil betale trygdeavgift etter opptrappingssatsen, mens en med høyere inntekt vil betale trygdeavgift etter de ordinære satsene.

Frikortgrensen gjør det enkelt for de som har sitt første møte med arbeidslivet, og det kan bidra til å motivere skoleelever og studenter til deltids- og sesongarbeid. På den annen side utsetter frikortgrensen tidspunktet for når unge må forholde seg til skattesystemet og bidra til å finansiere velferdssamfunnet.

Den nedre grensen for å betale trygdeavgift ble sist oppjustert i 2017. Regjeringen ønsker å gi unge arbeidstakere, studenter og andre med midlertidig lav inntekt en skattelettelse, og foreslår derfor å øke den nedre grensen i trygdeavgiften med 5 000 kroner i 2021. Det vil øke frikortgrensen fra 55 000 kroner i 2020 til 60 000 kroner i 2021. Lettelsen utgjør om lag 70 mill. kroner påløpt og 55 mill. kroner bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til endring i folketrygdloven § 23-3 fjerde ledd. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å heve grensen for å betale trygdeavgift til 69 650 kroner.

3.1.2 Minstefradrag – satsene

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradraget fra 45 pst. av samlet lønn og trygd, til 46 pst.

Regjeringen foreslår å øke satsen i minstefradraget i pensjonsinntekt til 32 pst.

Departementet viser til forslag til endring av skatte-loven § 6-32 første ledd. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Å øke satsene i minstefradragene for lønn og pensjon med 1 prosentenheter anslås å redusere provenyet med 220 mill. kroner påløpt og 175 mill. kroner bokført i 2021.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett,

hvor disse medlemmer foreslår at satsen i minstefradraget for pensjonsinntekt og lønnsinntekt settes til hhv. til 37 og 51 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke satsene i minstefradraget for lønn og pensjon med 4 prosentenheter, til henholdsvis 49 pst. og 35 pst.

3.1.3 Reisefradragets bunnbeløp

SAMMENDRAG

Bunnbeløpet i reisefradraget foreslås økt med anslått prisvekst fra 23 100 kroner til 23 900 kroner, jf. forslag til endring av skatteloven § 6-44 første ledd annet punktum. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å senke egenandelen for fradrag for arbeidsreiser slik at flere kan benytte seg av fradraget. Med disse medlemmers forslag på egenandel til 15 000 kroner kan en pendler reise 25 km lenger med skattefradrag, fordi fradraget blir gjeldende for reiseavstander lengre enn 42 km. Med regjeringens forslag gjelder fradraget først fra 67 km.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet foreslår å redusere bunnfradraget i reisefradraget til 15 000 kroner og øke satsen til 1,60 kroner pr. km. for alle reiser. Disse medlemmer fremhever at Senterpartiet i sitt alternative budsjett gjør en rekke satsinger for pendlere og viser til eget budsjettokument for en oversikt over disse tiltakene. Disse medlemmer vil peke på viktigheten av at de som er villig til å ha lang reisevei for å bidra i arbeidslivet, bør premieres og ikke straffes.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å redusere bunnbeløpet i reisefradraget til 20 000 kroner.

3.2 Boligsparing for ungdom (BSU)

Sammendrag

Regjeringen vil målrette ordningen med boligsparing for ungdom (BSU) mot unge som ikke eier bolig.

BSU-ordningen gir et fradrag i skatt for personer under 34 år som sparer på BSU-konto. Formålet er å sette unge bedre i stand til å kjøpe bolig.

Tall for bruken av BSU-ordningen viser imidlertid at om lag en tredjedel av skattefradragene gis til personer som allerede eier bolig. Dagens regler er derfor ikke tilstrekkelig innrettet mot formålet.

Regjeringen foreslår at fradrag i skatt etter BSU-ordningen ikke gis til personer som allerede eier bolig, samtidig som maksimalt årlig sparebeløp økes fra 25 000 kroner til 27 500 kroner. Det innebærer at man raskere kan spare opp større beløp i ordningen, og at det blir lettere å utnytte rammen for samlet sparing før boligkjøp.

Samlet sett anslås forslaget å øke provenyet med om lag 460 mill. kroner påløpt og 370 mill. kroner bokført i 2021. Forslaget antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte- loven § 16-10. Det foreslås at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser med bekymring på berøringsangsten andre partier har for boligpolitikken, og hvordan enkelte partier kritiserer alle forslag til endring av skattereglene tilknyttet bolig. Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti om å avskaffe BSU-ordningen har blitt møtt med krisemaksimering fra partier på borgerlig side. Dette medlem er derfor glad for at regjeringen nå innser at ordningen i det minste må skjerpes inn, men mener at ordningen må avvikles helt, da den har uheldige fordelingsvirkninger og favoriserer de som er i posisjon til å spare, ofte med hjelp fra foreldrene. Dette medlem viser videre til sitt forslag om å redusere dokumentavgiften til 2,0 pst., noe som gir en avgiftslette for alle som kjøper selveierboliger.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å redusere maksimalt samlet sparebeløp i BSU-ordningen til 150 000 kroner.

3.3 Naturalytelser

Naturalytelser behandles i Innst. 3 S (2020–2021) punkt 3.3.

3.4 Skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer mv. i arbeidsgiverselskapet

Sammendrag

Regjeringen ønsker å stimulere ansatte til å bli medeiere i selskapet de jobber i, og foreslår å øke den fordelingen i form av aksjer til underkurs som ansatte kan motta skattefritt.

Hvis ansatte erverver aksjer mv. i arbeidsgiverselskapet til underkurs, oppnås en fordel vunnet ved arbeid. Denne fordelingen er som hovedregel skattepliktig. Den skattepliktige fordelingen utgjør i utgangspunktet differansen mellom markedspris og det den ansatte betaler for aksjen. Fordelingen inngår i grunnlaget for arbeidsgiveravgift og føres til inntekt hos den ansatte det året den ansatte blir eier av aksjene.

Etter skatte- loven § 5-14 første ledd kan det likevel, på nærmere vilkår, gis en skattefri fordel i form av underkurs ved ansattes erverv av aksjer mv. i arbeidsgiverselskapet. Den skattefrie fordelingen utgjør 20 pst. av markedsverdien av aksjen, men maksimalt 5 000 kroner per ansatt per inntektsår.

Skattefritaket gjelder bare hvis tilbudet om aksjekjøp omfatter alle ansatte i selskapet, men likevel slik at det kan stilles vilkår om en viss minste ansettelsestid, eller at aksjer fordeles etter ansiennitet. Aksjetegningen kan også skje proporsjonalt med lønnens størrelse.

Ordningen skal stimulere til medeierskap i selskapet, og regjeringen har i Granavolden-plattformen uttalt at ordningen skal styrkes. Den maksimale skattefrie fordelingen ble oppjustert fra 1 500 til 3 000 kroner i forbindelse med Statsbudsjettet 2017 og ytterligere oppjustert til 5 000 kroner våren 2020 ved Stortingets behandling av Prop. 126 L (2019–2020) Endringer i skatte- loven (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet). Regjeringen foreslår å styrke ordningen ytterligere fra 2021 ved å øke beløpsgrensen til 7 500 kroner og å øke satsen fra 20 pst. til 25 pst.

Forslaget anslås å redusere provenyet med om lag 50 mill. kroner påløpt og 40 mill. kroner bokført i 2021. Det antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte- loven § 5-14 første ledd bokstav a. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet påpeker at all godtgjørelse i et ansettelsesforhold som hovedregel skal skattlegges som lønn, og mener det er gode grunner til at det er slik. Disse medlemmer viser til egne merknader til Prop 126 L (2019–2020) i Innst. 362 L (2019–2020) for en nærmere begrunnelse for dette.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å avvikle ordningen med skattefri fordel ved kjøp av aksjer i arbeidsgiverselskapet. I stedet har Senterpartiet foreslått andre lettelsener i beskatning av godtgjørelse for arbeid, for eksempel re-

dusert trygdeavgift. Dette er ordninger som vil treffe bredere og mer rettferdig og ikke gir uheldige insentiver. Disse medlemmer går imot regjeringens forslag.

3.5 Oppjusteringsfaktor for renteinntekter som ekstrabeskattes

Sammendrag

Etter skatteloven § 5-22 ekstrabeskattes renter på lån fra personlig skattyter til selskap. Skatteplikten etter denne bestemmelsen kommer i tillegg til den alminnelige skatteplikten for renteinntekter. Formålet er å hindre at skattleggingen av utbytte omgås ved at det i stedet for innskudd av aksjekapital gis lån til selskapet slik at overskudd kan utdeles som fradragsberettigede renter.

Etter aksjonærmodellen beskattes kapitalinntekt først én gang i selskap med skattesats for alminnelig inntekt, som er på 22 pst. i 2020. Når inntekten betales til aksjonær som utbytte, beskattes den delen av inntekten som overstiger et skjermingsfradrag, på eierens hånd én gang til med skattesatsen for alminnelig inntekt. Aksjeinntekter som overstiger skjermingsfradraget, multipliseres først med en oppjusteringsfaktor og legges deretter til alminnelig inntekt. Oppjusteringsfaktoren ble innført i 2016 for å motvirke at marginals-katten på utbytter ble redusert, og motivet til inntektsskifting ble forsterket, da skattesatsen på alminnelig inntekt ble redusert. I 2020 er oppjusteringsfaktoren 1,44. Det gir en samlet marginals-katt på 46,7 pst. på selskapsinntekt som utbetales som utbytte.

Renter på lån til et selskap er fradragsberettiget for selskapet og skattepliktig som alminnelig inntekt på långiverens hånd. Den totale skattebelastningen på renteinntektene på mottakers hånd vil i slike tilfeller tilsvare skattesatsen på alminnelig inntekt. Med aksjonærmodellen ville det derfor i utgangspunktet kunne være skattemessig lønnsomt for en investor å ta ut overskudd fra selskapet som renter i stedet for som utbytte. For å avhjelpe dette problemet ble det ved innføringen av aksjonærmodellen i 2005 innført en ekstra skatt på renteinntekter på lån fra personlige skattytere til aksjeselskap, når renten på lånet er over et visst nivå, jf. Ot.prp. 1 (2004–2005) punkt 5.6.4 og skatteloven § 5-22. Grunnlaget for beskatningen er faktiske påløpte renter etter skatt (skattesats på alminnelig inntekt) som overstiger en beregnet skjerming. Skjermingen beregnes månedsvis, og skjermingsrenten tilsvare den som benyttes til å beregne skjermingsfradrag for aksjeinntekt, dvs. Norges Banks rente på statskasseveksler med tre måneders løpetid med et tillegg på 0,5 prosentenheter, nedjustert med skattesatsen på alminnelig inntekt på 22 pst.

Reglene for ekstrabeskatning av renteinntekter gjelder blant annet ikke renter av mengdegjeldsbrev som omsettes i organiserte markeder eller renter på innskudd i bank.

Da oppjusteringsfaktoren for aksjeinntekter ble innført i 2016, ble denne ikke gjort gjeldende for renteinntekter ut over skjermingsfradrag etter reglene i skatteloven § 5-22. Det innebærer at marginals-katten på renteinntekter fra selskap for personer har blitt gradvis redusert i takt med reduksjonene i skattesatsen på alminnelig inntekt over årene 2016–2019. Med dagens skattesats på 22 pst. blir marginals-katten på slike renteinntekter ut over skjermingsfradrag 39,1 pst.

Lavere samlet beskatning av renteinntekter sammenlignet med aksjeinntekter gir uheldige insentiver til å finansiere selskap med lån fremfor egenkapital. Formålet med særregelen i skatteloven § 5-22 tilsier at slike renteinntekter oppjusteres med oppjusteringsfaktoren for utbytte, på lik linje med aksjeinntekt. Det fremmes derfor forslag om at slike renteinntekter skal oppjusteres med oppjusteringsfaktoren for utbytte fra og med 2021. Med forslaget vil marginals-katten på renteinntekter ut over skjerming tilsvare marginals-katten for aksjeinntekt ut over skjerming.

Forslaget antas å ha begrensede administrative virkninger. Forslaget anslås å øke provenyet med 3 mill. kroner påløpt og 2 mill. kroner bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til nytt tredje punktum i skatteloven § 5-22 annet ledd.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

3.6 Oppheve arveavgift for dødsfall før 2014

Sammendrag

Arveavgiften ble opphevet med virkning fra 1. januar 2014. Arveavgiften ble opprettholdt for arv etter dødsfall før 2014 for å sikre lik behandling av offentlig og privat skifte. Arv fra dødsbo oppstått før 2014 der offentlig skifte ennå ikke er avsluttet, er dermed fortsatt arveavgiftspliktig.

Antall saker har falt sterkt de siste årene. Det samme gjelder innbetalt arveavgift. Arveavgiften gir dermed lite skatteinntekter samtidig som den medfører en del saksbehandling for de avgiftspliktige, Skatteetaten og domstolene. Departementet foreslår å oppheve arveavgift på arv etter dødsfall før 2014.

Departementet foreslår at opphevelsen gis virkning for arveavgift som ikke har forfalt til betaling innen 1. januar 2021.

Det anslås at endringen gir et provenyrtap på 3 mill. kroner påløpt og bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til nytt tredje ledd i lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven). Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2021, og at kontinuitetsprinsippet skal

gjelde for de arvetilfeller fra før 2014 som slipper arveavgift ved denne endringen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at skattlegging av arv er et viktig tiltak for å motvirke opphopningen av formue i de norske dynastiene, og mener at en progressiv modell for skatt på arv bør gjeninnføres så snart som mulig.

4. Formuesskatt

4.1 Økt verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler mv.

Sammendrag

I 2017 ble det innført en verdsettelsesrabatt for arbeidende kapital. Rabatten gjelder for aksjer og driftsmidler mv., inkludert næringsseiendom, samt tilhørende gjeld. Rabatten var 25 pst. i 2019 og ble økt til 35 pst. i 2020. Regjeringen foreslår å øke rabatten ytterligere til 45 pst. fra 2021, i tråd med Granavolden-plattformen.

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv. gjør det mer lønnsomt å kanalisere privat sparing til investeringer i norske arbeidsplasser og næringsvirksomhet. Den bidrar også til å dempe skattefavoriseringen av bolig relativt til næringsvirksomhet. Mange bedrifter er også rammet av konsekvensene av den pågående pandemien. Redusert skatt på aksjer og driftsmidler mv. kan bidra til at private eiere i større grad kan investere i eksisterende og nye arbeidsplasser.

Forslaget antas å redusere provenyet med om lag 1 370 mill. kroner påløpt og 1 100 mill. kroner bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte-loven §§ 4-10, 4-12, 4-17 og 4-40. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at det ikke foreligger noe empirisk belegg for påstanden om at reduksjoner i formuesskatten fører til økte investeringer i norske arbeidsplasser. Utredningen regjeringen bestilte om dette konkluderte snarere med det motsatte. Disse

medlemmer viser til at den eneste dokumenterte effekten av kutt i formuesskatten er at formuesskattytere betaler mindre skatt, og at dette har svært uheldige fordelingsvirkninger. Disse medlemmer viser til at direkte offentlige investeringer er et mer treffsikkert virkemiddel for å øke etterspørselen i økonomien enn å redusere skatter, ikke minst i usikre tider.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener folk med vanlige og lave inntekter bør betale mindre og at de rikeste kan betale mer i skatt.

I dag betaler de 10 pst. rikeste over 90 pst. av formuesskatten. Med Høyres forslag om å fjerne formuesskatten vil om lag 7 000 av de aller rikeste i landet ikke betale skatt i det hele tatt.

Regjeringens ønske om å gi 100 pst. rabatt på aksjer i formuesskatten innebærer et skatteuttak på 2,5 mill. kroner til de aller rikeste. Arbeiderpartiet foreslår at færre vanlige småsparere med formue i bank og bolig skal betale formuesskatt, men heller øke skatten for de aller rikeste. Disse medlemmer mener folk og næringsliv er tjent med bred politisk enighet om fundamentene i skattepolitikken. Disse medlemmer står derfor på enigheten i skatteforliket fra 2016, hvor rabatten på aksjer og driftsmidler ble satt til 20 pst. En noe lavere ligningsverdi enn markedsverdi er hensiktsmessig på formuesobjekter med volatile markedsverdier. I skatteforliket fra 2016 framholdt disse medlemmer at satsene i formuesskatten burde være høyere. Disse medlemmer foreslår følgende innretning på formuesskatten: Verdsettelsesrabatt for primærbolig beholdes på 75 pst.; verdsettelsesrabatt for aksjer, driftsmidler og næringsseiendom settes til 20 pst.; bunnfradrag på 200 000 kroner mer enn i dag, altså totalt 1,7 mill. kroner.; sats 1,1 pst. med tilleggsats på 0,2 pst. for formuer over 20 mill. kroner. Antall personer som på denne måten får redusert skatt, er 192 400. Antall personer som må betale mer i formuesskatt, er 357 700. Gjennomsnittlig økt formuesskatt er 2 100 kroner. Dette gir en økt inntekt på 7,215 mrd. kroner til felles velferd, sammenlignet med regjeringens forslag for 2021.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der verdsettelsesrabatten for driftsmidler og gjeld i formuesskatten økes til 60 pst., samt at satsen økes til 1,0 pst. og bunnfradraget økes til 1,8 mill. kroner. Videre viser disse medlemmer til at verdsettelsesrabatten for aksjer og tilordnet gjeld foreslås satt til 25 pst. i Senterpartiets alternative budsjett, samt at det foreslås et høyere trinn på 0,1 pst. for formuer over 20 mill. kroner. Disse medlemmer påpeker at dette er endringer som vil legge til rette for økte investeringer, bedre fordeling og dessuten forenkling av skattesystemet og skattemeldingen.

Disse medlemmer påpeker at formuesskatten har en fordelingsmessig effekt som er viktig å ivareta i lys av virusutbruddet. Disse medlemmer mener en økning av formuesrabatten på aksjer er et lite målrettet virkemiddel for å treffe de bedriftene som nå sliter som en følge av koronapandemien. Disse medlemmer påpeker at en økning i formuesrabatten på aksjer i like stor grad vil tilfalle investeringer i utlandet, mens en økt formuesrabatt på driftsmidler er mer målrettet for å bidra til investeringer og aktivitet i Norge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser videre til sine merknader og forslag om endringer i formuesskatten i Innst. 2 S (2020–2021) og Innst. 3 S (2020–2021).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det ikke foreligger noe empirisk forskning som tilsier at redusert formuesskatt fører til flere arbeidsplasser. Regjeringen har de siste årene redusert formuesskatten flere ganger, og de har heller ikke lagt frem resultater som viser til at dette har ført til økt sysselsetting. Dette medlem motsetter seg derfor regjeringens forslag til endret formuesskatt og viser til egne merknader i Innst. 2 S (2020–2021) og Innst. 3 S (2020–2021). Dette medlem foreslår å innføre en trinnskatt for formuesskatt, samtidig som bunnfradraget øker fra 1,5 til 1,7 mill. kroner og reduserer verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler fra 45 pst. til 10 pst.

Komiteens medlem fra Rødt mener at regjeringens forslag om en ytterligere milliardøkning av skatterabatten for allerede svært rike aksjeeiere er ekstremt usosialt i en tid med massearbeidsløshet og økonomisk krise, og viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å fjerne denne verdsettelsesrabatten.

4.2 Forenkle verdsettelsesreglene for bolig og næringseiendom

Sammendrag

Formuesverdiene av bolig og næringseiendom regnes i utgangspunktet ved en sjablongmetode. For at formuesverdiene ikke skal bli urimelig høye i enkelttilfeller, har eiere av primær- og sekundærboliger og næringseiendom mulighet til å få nedsatt den beregnede verdien til en lavere, dokumentert verdi (sikkerhetsventil).

I dag har sikkerhetsventilen en terskel for å kunne benyttes gjennom et krav til avvik mellom beregnet og dokumentert verdi. Terskelen ble innført av administrative hensyn da dagens verdsettelsessystem var nytt. Når avviket er tilstrekkelig og dokumentert verdi blir lagt til grunn, får skattyter samtidig en lavere verdsettelsesrabatt enn når den beregnede verdien benyttes. Dette kan

gjøre at reglene er vanskelige å forstå, og at de kan oppleves som urimelig strenge. Administrative hensyn taler også mot å opprettholde disse reglene.

Regjeringen foreslår derfor at terskelen for å bruke dokumentert verdi for bolig og næringseiendom fjernes, og at verdsettelsesrabattene ved bruk av dokumentert verdi settes lik rabattene ved bruk av beregnet omsetningsverdi.

Det anslås at endringen gir et provenytap på 300 mill. kroner påløpt og 240 mill. kroner bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte-loven §§ 4-10, 4-12, 4-19 og 4-40. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

4.3 Forenklet dokumentasjonskrav for nærings-eiendom

Forenklet dokumentasjonskrav for næringseiendom behandles i Innst. 3 S (2020–2021) punkt 4.3.

4.4 Formuesverdi for boliger berørt av endret kommunestruktur

Formuesverdi for boliger berørt av endret kommunestruktur behandles i Innst. 3 S (2020–2021) punkt 4.4.

4.5 Økt verdsettelse av primærboliger med høy verdi

Sammendrag

Primærbolig har en formell verdsettelsesrabatt på 75 pst. Regjeringen foreslår å øke verdsettelsen av primærboliger med høy verdi. Dette kan redusere insentivene til å spare i slike dyre boliger fremfor i næringsvirksomhet og vil bidra til en bedre sosial profil på formuesbeskatningen av bolig.

Det foreslås å redusere verdsettelsesrabatten for primærboliger til 50 pst. for den delen av verdien som overstiger 15 mill. kroner. Regjeringen ønsker ikke å skjerpe formuesskatten for boliger generelt, og det foreslås ingen endringer i verdsettelsesrabatten for boliger med en verdi under 15 mill. kroner.

Forslaget anslås å øke statens inntekter med om lag 28 mill. kroner påløpt og 20 mill. kroner bokført i 2021.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte-loven § 4-10 annet ledd siste punktum. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket der det er enighet om å reversere regjeringens forslag om å øke

formueskatten på den delen av boliger som er verdt 15 mill. kroner eller mer, med et proveny tap på 27 mill. kroner påløpt og 20 mill. kroner bokført, hvorav 5 mill. kroner påløpt og 4 mill. kroner bokført utgjør proveny tapet for staten. Kommunene kompenseres gjennom rammetilskuddet.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I forslag til lov om endringer i skatteloven, del III, skal siste punktum i andre ledd i § 4-10 fjernes, slik at andre ledd i sin helhet skal lyde:

(2) Verdien av primærbolig settes til 25 prosent av en beregnet omsetningsverdi. Hvis skattyter krever det, skal verdien settes ned til 25 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å sette verdsettelsesrabatten for primærboliger med høy verdi til 10 pst. for den delen av verdien som overstiger 10 mill. kroner. Dette medlem registrerer at flertallet i budsjettenigheten prioriterer å skjerme personer med store boligformuer for litt økt beskatning fremfor tiltak for å støtte arbeidstakere som er svært hardt rammet av pandemien og nedstengningen.

Komiteens medlem fra Rødt mener det er riktig at primærboliger med svært høy verdi får økt formuesskatt, og viser til Rødts alternative budsjett der det foreslås å fjerne hele verdsettelsesrabatten for den delen av boligens verdi som overstiger 15 mill. kroner.

5. Eiendomsskatt

5.1 Fritak for eiendomsskatt for reindriftsanlegg

Sammendrag

Regjeringen foreslår å innføre fritak for eiendomsskatt for anlegg i reindriftsnæringen, på lik linje med fritaket for jordbruk og skogbruk.

I forbindelse med forhandlingene om reindriftsavtalen for driftsåret 2020/2021 orienterte finansministeren om at han ville vurdere å fremme forslag om å endre eiendomsskattelova i løpet av 2020, slik at reindriften kan gis samme fritak for eiendomsskatt som jordbruket og skogbruket, se Prop. 99 S (2019–2020) punkt 5.2.

Endringen består i at anlegg i reindriftsnæringen fritas for eiendomsskatt. Dette vil typisk være reingjerder, gjeterhytter og slakteanlegg. Forslaget har begrensede

administrative og økonomiske konsekvenser for staten og berørte kommuner.

Det vises til forslag til endring i eiendomsskattelova § 5 første ledd bokstav h. Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

5.2 Maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig fra 5 til 4 promille. Forslaget følger opp Granavolden-plattformen, der det fremgår at regjeringen vil «[...] fortsette å redusere eiendomsskattesatsen og skattegrunnlaget.»

Fra 2020 ble maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig redusert fra 7 til 5 promille. Hensikten med å redusere satsen ytterligere til 4 promille er å senke skattetrykket i kommuner med høy eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig, og forhindre at kommuner med lavere sats setter den opp til mer enn 4 promille.

Det isolerte inntektsbortfallet som følge av satsreduksjonen anslås til 380 mill. kroner for kommunene samlet. Justert for andre endringer kommunene kan gjøre i reglene, anslås faktisk inntektsbortfall for de berørte kommunene til 300 mill. kroner. Anslaget er usikkert.

Det vises til forslag til endring i eiendomsskattelova § 11 første ledd annet punktum.

Det foreslås at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at eiendomsskatten er en kommunal skatt. Regjeringen Solbergs stadige nedjusteringer av maksgrensen uten å tilføre kommunene mer frie midler går utover tjenestetilbudet i kommunen. Det rammer barna i barnehagen, elevene i skolen og eldre som mottar helse- og omsorgstjenester.

Disse medlemmer viser til den manglende kompensasjonen av kommunene etter fjerning av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner. Disse medlemmer mener at kommunene skal kompenseres for det reelle bortfallet av eiendomsskatteinntekter som følge av endringene i eiendomsskatten fra 2019 (avvikling av den såkalte "maskinskatten"). Opprinnelig var det lovet full kompensasjon, men

forslaget for 2021 viser at langt under halvparten av inntektsbortfallet blir kompensert. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor disse medlemmer foreslår å øke overføringene til kommunesektoren med 3,5 mrd. kroner for å bedre ivareta tjenestetilbudet i kommunene.

Disse medlemmer viser til den krevende økonomiske situasjonen Norge står i. Mange er permitterte og går en usikker økonomisk framtid i møte. Pandemien har gjort at forutsigbarhet for folk og næringsliv er viktigere enn noen sinne. Disse medlemmer viser til forslaget om å redusere maksimumssatsen for bolig og fritidsbolig fra 5 til 4 promille. Disse medlemmer går imot forslaget, men ønsker ikke å øke satsen igjen fra 4 promille dersom den blir vedtatt. Eventuelle endringer i eiendomsskatten må utredes i samarbeid med kommunene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at regjeringen har redusert kommunenes mulighet til å hente inn skatt gjennom å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig. Disse medlemmer ønsker å øke kommunenes handlefrihet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig til 7 promille.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet støtter ikke regjeringens forslag om å redusere kommunenes handlingsrom med tanke på skattesatsen for bolig- og fritidseiendom og heller ikke øvrige forslag som kan redusere det kommunale handlingsrommet.

Disse medlemmer mener regjeringens erklærte motstand mot eiendomsskatt vises dårlig i overføringene til kommunene. Nivået på eiendomsskatt er historisk høyt, og rekordmange kommuner har innført eiendomsskatt under dagens regjering. Kommunene har ikke fått tilstrekkelige overføringer til å håndtere de utgiftene de har, og regningen veltes over på innbyggerne. Den beste måten å få bort eiendomsskatt på er å øke overføringene til kommunene, slik at de kan gjøre nødvendige investeringer og tilby gode tjenester til innbyggerne uten eiendomsskatt. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår en kraftig styrking av kommuneøkonomien i sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at den kommunale eiendomsskatten er et viktig verktøy for kommunene for å finansiere sitt tjenestetilbud, og mener at en ytterligere reduksjon av satsen vil

redusere kommunenes lokale handlefrihet til demokratisk å bestemme nivået på egne velferdstjenester og andre tjenester.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne merknader og forslag om en mer sosial eiendomsskatt i Innst. 405 S (2018–2019).

Komiteens medlem fra Rødt mener det er et viktig prinsipp at norske kommuner bør beholde handlingsrommet til å fastsette eiendomsskatten lokalt, og at regjeringen reduserer dette handlingsrommet kraftig når maksimal eiendomsskattesats reduseres.

Dette medlem vil påpeke at lang tids underfinansiering av kommunesektoren gjør at mange kommuner i dag ser seg nødt til å ilegge eiendomsskatt for å sikre finansiering til viktige velferdstjenester. Dette medlem mener at utforming av skatten lokalt i hver enkelt kommune gjør det lettere å sikre en sosial profil, hvor bunnfradrag og ulike satser brukes for å sikre at det er de som reelt har størst boligformue som bidrar mest. Ved lokal utforming er det også mulig å ha ordninger for fritak, geografisk differensiering og andre tiltak som sikrer en god omfordelende profil.

5.3 Opphevelse av eideomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd

Sammendrag

Fastsettelse av skattegrunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt skjer som hovedregel ved kommunal taksering. For boligeiendom kan eiendomsskattetaksten alternativt bygge på boligens formuesverdi etter skatteloven § 4-10, jf. eideomsskattelova § 8 C flg. For eiendomsskatteformål skal skattegrunnlaget utgjøre 100 pst. av formuesgrunnlaget (boligverdien). Skattedirektoratet administrerer en dataportal hvor kommunene kan hente opplysninger om formuesgrunnlaget (boligverdien) for den enkelte eiendom. Dersom formuesgrunnlaget endres etter klage eller gjennom egenfastsettelse, vil dette også påvirke skattegrunnlaget for eiendomsskatten for kommuner som benytter den alternative verdsettelsesmetoden.

For det tilfellet at det skjer endringer i boligens formuesverdi, har eideomsskattelova i § 8 C-1 regler for omregning av skattegrunnlaget. I dataportalen oppgir Skattedirektoratet boligverdien til 100 pst., og det foretas fortløpende oppdatering av denne dersom det skjer endring av verdsettelsen som følge av klage eller egenfastsettelse. Kommunene vil derfor ikke ha behov for å foreta en omregning av skattegrunnlaget for eiendomsskatt som følge av endringer i formuesverdien. Boligverdien i dataportalen er uten fradrag for obligatorisk og eventuell frivillig reduksjonsfaktor. Obligatorisk og eventuell lokal reduksjonsfaktor fastsettes med hjemmel i andre bestemmelser og reduserer eiendomsskat-

tegrunnlaget i forhold til boligverdien Skattedirektoratet oppgir i dataportalen. På denne bakgrunn finner departementet at bestemmelsen i eiedomsskattelova § 8 C-1 tredje ledd er overflødig og kan oppheves.

Departementet viser til forslag til endringer i eiedomsskattelova § 8 C-1. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

6. Kildeskatt på renter og royalty mv.

Sammendrag

Regjeringen er opptatt av å beskytte det norske skattegrunnlaget mot overskuddsflytting og foreslår å innføre kildeskatt på noen typer betalinger som gjøres til lavskatteland. Disse betalingene anses å innebære særlig stor risiko for overskuddsflytting. Overskuddsflytting er disposisjoner som reduserer et selskaps skattebelastning i et land, men som i liten grad påvirker selskapets investeringer og virksomhet i det aktuelle landet. Gjennom overskuddsflytting kan multinasjonale konsern flytte skattbart overskudd fra konsernselskap i land med høy skattesats, til konsernselskap i land med lavere eller ingen beskatning, typisk gjennom gjeldsforskyvning eller skattemotivert prising av interne transaksjoner. Denne typen aggressiv skatteplanlegging har ledet til flere internasjonale initiativ.

Skatteutvalget foreslo i NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi innføring av kildeskatt på renter og royalty mv. som et av flere tiltak mot overskuddsflytting.

I perioden fra 2013 til 2015 gjennomførte OECD og G20-landene et felles prosjekt, Base Erosion and Profit Shifting (BEPS-prosjektet), som har til formål å styrke internasjonale og nasjonale regler for å motvirke overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlag. For tiden pågår et arbeid i OECD/G20-landenes Inclusive Framework, som tar sikte på å finne konsensusbaserte løsninger på skattemessige problemstillinger i en digitalisert økonomi.

I tillegg til å bidra i det internasjonale arbeidet med tiltak mot overskuddsflytting bør Norge ha effektive tiltak i den nasjonale lovgivningen. På denne bakgrunn foreslår regjeringen å innføre en kildeskatt på 15 pst. på renter og immaterielle rettigheter (royalty) og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler. Skatteplikten skal omfatte

- i) renter av gjeld til nærstående foretak i lavskatteland, og
- ii) vederlag til nærstående foretak i lavskatteland for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter (royalty) og visse fysiske eiendeler.

Hovedformålet med forslaget er å motvirke overskuddsflytting fra Norge som skjer ved kunstig høye rente- og royaltybetalinger mv. til nærstående foretak i lavskatteland. Reglene har også til formål å motvirke at inntektene ikke skattlegges, eller skattlegges lavt, på mottakers hånd. Reglene vil derfor også motvirke at Norge brukes som gjennomstrømningsland for slike betalinger. Ved å motvirke overskuddsflytting vil forslaget kunne gi en mer rettferdig konkurransesituasjon mellom internasjonale konsern og foretak som har hele sin aktivitet i Norge. Det er først og fremst foretak med grenseoverskridende aktivitet som kan benytte ulike teknikker for å flytte overskudd til land med lavere skattesatser.

Forslaget innebærer at det skal ilegges kildeskatt på rente-, royalty- og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler fra foretak som er skattemessig hjemmehørende i Norge og filialer i Norge, til nærstående foretak hjemmehørende i lavskatteland.

Definisjonen av renter og immaterielle rettigheter foreslås i hovedsak å følge de avgrensninger som følger av gjeldende norsk skatterett. De fysiske eiendelene som foreslås omfattet av kildeskatten er skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter, tilsvarende saldogruppen innført i skatteloven § 14-41 bokstav e og f. Betalinger knyttet til lovlige eiendeler som skattlegges etter rederiskatteordningen, foreslås unntatt fra kildeskatteplikt.

Med nærstående foretak menes etter forslaget selskap mv. som direkte eller indirekte eier eller kontrollerer et annet selskap med minst 50 pst.

Avgrensningen til betalinger til nærstående foretak er begrunnet i at risikoen for overskuddsflytting er særlig stor i slike tilfeller. I tillegg har en slik avgrensning klare administrative fordeler for de trekkpliktige foretakene som skal vurdere skatteplikten.

Også avgrensningen til betalinger til lavskatteland er begrunnet i at regjeringen ønsker å målrette forslaget mot de tilfellene der risikoen for overskuddsflytting er størst.

For å sikre at reglene om kildeskatt er i samsvar med EØS-retten, foreslår regjeringen at betalinger til foretak som er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet innenfor EØS, unntas fra skatteplikt.

Adgangen til å ilegge kildeskatt kan videre være begrenset eller avskåret av bestemmelser om beskatning av renter og royalty mv. som er inntatt i skatteavtaler med andre land.

Det foreslås at kildeskatten fastsettes ved trekk, og at betaleren av renter og royalty mv. vil være den som vurderer skatteplikt og foretar skattetrekk. Etter forslaget skal den skattepliktige ikke pålegges å levere skattemelding. Betaleren kan holdes ansvarlig for manglende trekk. Det legges opp til at både den trekkpliktige og skattemyndighetene kan endre fastsettingen, samt at

den skattepliktige skal ha adgang til å søke om refusjon av for mye betalt skatt.

Regjeringen foreslår at reglene trer i kraft 1. juli 2021. Alle betalinger som omfattes av de foreslåtte kildeskattereglene, og som er innvunnet etter ikrafttredelsestidspunktet, skal ilegges kildeskatt. Det er anslått at kildeskatten på renter, royalty og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler vil gi en påløpt og bokført provenyøkning på 245 mill. kroner i 2021.

Departementet foreslår at en generell hjemmel for kildeskatt på renter, royalty og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler inntas i skatteloven § 2-3. Den nærmere reguleringen av skatteobjektene, og hvilke betalinger som er omfattet av kildeskatteplikten, foreslås inntatt i nye bestemmelser i skatteloven §§ 10-80 til 10-82.

Departementet viser til forslag til endringer i:

- skatteloven § 2-3 første ledd, § 5-20 første ledd, og til ny §§ 10-80, 10-81 og 10-82,
- skattebetalingsloven § 1-1 annet ledd og til ny §§ 5-4b, 10-14 og 16-22,
- skatteforvaltningsloven § 8-2 første ledd, § 8-8 nytt fjerde ledd, § 9-1 tredje ledd, § 9-2 annet ledd, § 9-4 første ledd og § 9-6 annet ledd, og
- forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2021 § 3-5 femte ledd.

I tillegg vil departementet gjøre nødvendige endringer i forskrift til skatteforvaltningsloven.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket der det er enighet om å utsette ikrafttredelsen av kildeskatt på leie av visse fysiske eiendeler til 1. oktober 2021, med et provenytap på 100 mill. kroner påløpt og bokført.

Flertallet slutter seg til regjeringens lovforslag med følgende endring:

«I forslag til lov om endringer i skatteloven, del V, skal fjerde avsnitt lyde:

Endringene under IV trer i kraft straks, med virkning fra 1. juli 2021 for renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle *rettigheter innvunnet* etter dette tidspunktet, og med virkning fra 1. oktober 2021 for vederlag for bruk av eller retten til å bruke skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter innvunnet etter dette tidspunktet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen reforhandle inngåtte skatteavtaler med sikte på å kunne innføre kildeskatt på royalties og renter.»

Disse medlemmer viser til at Skatteutvalget i NOU 2014:13 anbefalte at det burde innføres særlige skatteregler for betalinger av royalty og renter. Utvalget mente at en kildeskatt på royalty kunne være et egnet tiltak for å motvirke overskuddsflytting og hindre dobbel ikke-beskatning av inntekter som er særlig mobile. Regjeringen signaliserte i Meld. St. 4 (2015–2016) at det ville komme et høringsnotat om kildeskatt på royalty og renter og i Prop. 1 LS (2018–2019) at det ville fremmes et forslag om dette. Disse medlemmer er svært glad for at dette omsider følges opp med forslag.

Disse medlemmer viser til at for at kildeskatt på royalties og renter skal bli effektivt, må skatteavtaler reforhandles med sikte på at kildeskatt på royalties og renter kan innføres for alle land. Dette haster å få på plass.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet støtter at det innføres kildeskatt på renter og royalty, men støtter ikke at det innføres kildeskatt på leiebetalinger av visse fysiske eiendeler nå.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å sette satsen for kildeskatt på renter, royalty og leiebetalinger til 23 pst.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å sette satsen for kildeskatt på renter, royalty og leiebetalinger til 23 pst.

7. Vannkraftbeskatning

Sammendrag

Regjeringen ønsker å legge til rette for god utnyttelse av Norges vannkraftressurser. Vannkraftnæringen er kapitalintensiv og langsiktig. For å oppnå best mulig forvaltning av kraftressursene må rammene være helhetlige, klare, forutsigbare og stabile. Formålet er at ressursene, herunder kapital, fornybare ressurser og naturverdier skal utnyttes på best mulig måte.

En stor del av vannkraftanleggene ble bygget mellom 1950 og 1990. Vannkraftnæringen står nå overfor omfattende reinvesteringer i eldre kraftverk. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har anslått behovet for reinvesteringer i store norske vannkraftanlegg til om lag 40 mrd. kroner frem mot 2030 og ytterligere 75 mrd. kroner mot 2050. Regjeringen legger vekt på at

skattesystemet ikke skal hindre samfunnsøkonomisk lønnsomme vannkraftinvesteringer. Samtidig bør det heller ikke stimulere til ulønnsomme investeringer, med til dels irreversible naturinngrep.

Tilgangen til en knapp naturressurs har gitt opphav til betydelig grunnrente i vannkraftnæringen, det vil si avkastning ut over det en kan forvente i andre investeringer. Det er rimelig at fellesskapet får en andel av denne grunnrenten. Vannkraftnæringen har derfor flere skatter og inntektsordninger som ikke gjelder for andre næringer. Staten får en andel av overskuddet gjennom grunnrenteskatten. Videre får vertskommunene en særskilt andel av kraftinntektene gjennom eiendomsskatt, naturressursskatt, samt konsesjonskraft og -avgift.

Et velfungerende skattesystem er nødvendig for å finansiere omfattende velferdsordninger. Norges rike tilgang på stedbundne naturressurser gir mulighet for et vekstfremmende skattesystem som andre land uten tilsvarende ressurser ikke har. Godt utformede skatter på stedbundne naturressurser vil i liten grad hemme investeringene og reduserer behovet for andre, vridende skatter. Samlet sett kan det bidra til bedre ressursbruk.

Den alminnelige selskapsskatten er en vridende skatt. Det har vært bred politisk oppslutning om å redusere selskapsskattesatsen. I perioden 2013–2019 er skattesatsen for selskap redusert fra 28 til 22 pst. Det har imidlertid ikke vært ønskelig å redusere provenyet fra stedbundne skattegrunnlag, slik som den ekstraordinære avkastningen fra stedbundne naturressurser. I den samme perioden er derfor grunnrenteskatten for vannkraft økt fra 30 til 37 pst. Denne dreiningen har vært i tråd med målet om et mer vekstfremmende skattesystem og Granavolden-plattformen, hvor det står at naturressurser bør beskattes slik at overskuddet tilfaller fellesskapet.

Regjeringen oppnevnte Kraftskatteutvalget for å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren blir gjennomført. Kraftskatteutvalget mente at grunnrenteskatten på vannkraftverk i all hovedsak er utformet i tråd med faglige prinsipper for nøytral beskatning, men at et viktig avvik fra en nøytral grunnrenteskatt er fritaket for grunnrenteskatt for kraftanlegg med påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA (nedre grense), jf. NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk. Utvalget pekte videre på at eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgift har egenskaper som brutto-skatter og kan hindre selskapene i å gjennomføre samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. Regjeringen har varslet at den ikke vil gå videre med utvalgets forslag til endringer i vannkraftbeskatningen.

En nøytral grunnrenteskatt kan utformes både som en periodisert skatt som tar sikte på å skatlegge det økonomiske overskuddet i hver periode, som i dag, eller som en kontantstrømskatt med umiddelbar utgiftsfø-

ring av investeringskostnader som tar sikte på å skatlegge kontantstrømmen i hver periode. Samlede skatteinntekter vil være de samme i de to modellene (målt som nåverdi), men fordelingen av skattebetalingene over tid er forskjellig. I en periodisert grunnrenteskatt gis det fradrag for investeringskostnaden gjennom avskrivninger samt en friinntekt som skal kompensere for at investeringskostnader fradragsføres over tid, og ikke umiddelbart. For at en periodisert grunnrenteskatt ikke skal påvirke investeringsbeslutningene, må nåverdien av avskrivninger og friinntekt tilsvare investeringskostnaden, som ved umiddelbar utgiftsføring.

I dagens grunnrenteskatt kommer investeringskostnader gradvis til fradrag gjennom avskrivninger og friinntekt over en periode på inntil 67 år for driftsmidler som avskrives lineært. Regjeringen foreslår å legge om grunnrenteskatten for vannkraft for nye investeringer, slik at kraftforetak kan utgiftsføre investeringskostnader umiddelbart (kontantstrømskatt). Forslaget omfatter alle investeringskostnader som i dag aktiveres og avskrives i grunnrenteskatten. Forslaget vil dermed ha virkning for både investeringer i nye kraftverk, reinvesteringer og opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk. Kostnader til vedlikehold utgiftsføres umiddelbart allerede etter gjeldende regler. Derfor vil forslaget ikke innebære endringer for vedlikeholdskostnader. Flere eldre vannkraftverk vil måtte oppgraderes etter hvert, og over tid vil endringen omfatte alle grunnrenteskattepliktige kraftforetak. Forslaget vil være et målrettet virkemiddel for å legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer.

Umiddelbar utgiftsføring av investeringskostnader (kontantstrømskatt) vil gjøre det tydelig at grunnrenteskatten virker nøytralt på investeringene, det vil si at den ikke hindrer samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. En kontantstrømskatt har ikke en friinntekt fordi investeringskostnadene utgiftsføres løpende og umiddelbart, og ikke over tid. Det er dermed ikke noen utsettelse av fradrag som friinntekten skal kompensere for. Diskusjonen om hva som er riktig friinntektsrente, er dermed ikke lenger aktuell. Umiddelbar fradragsføring vil tilføre kraftforetakene betydelig likviditet ved at investeringsfradrag fremskyndes. Også foretak som går med underskudd, vil raskt få likviditetstilførsel ved investeringer siden negativ grunnrenteskatt (etter samordning mellom kraftverk som den skattepliktige eier) utbetales årlig. Dersom dagens eiere av kraftverk er likviditetsbegrenset, kan redusert kapitalbinding som følge av umiddelbar utgiftsføring bidra til at selskapene gjennomfører flere lønnsomme investeringer. En kontantstrømskatt er solid faglig fundert, noe som legger til rette for stabilitet og forutsigbarhet.

Forslaget om umiddelbar utgiftsføring av nye investeringer anslås å gi et provenyrtap på 800 mill. kroner på løpt i 2021 som først bokføres i 2022. Kraftforetakenes

likviditetsforbedring vil være tilsvarende. På lengre sikt øker skattebetalingene, som følge av at fremtidige avskrivninger og friinntekt faller bort. Over tid vil fremskyndingen av investeringsfradrag være provenynøytral, målt som nåverdi med en risikofri rente etter skatt. For selskap som verdsetter sikre skattefradrag med et felles risikjustert avkastningskrav, vil overgang til kontantstrømskatt fremstå som en vesentlig skattelettelse som forbedrer lønnsomheten i nye investeringer. Endringen kan gjennomføres uten store administrative konsekvenser for de skattepliktige og Skatteetaten.

Vannkraftnæringen mener at friinntektsrenten er for lav, og at dagens grunnrenteskatt derfor hemmer investeringer. Regjeringen har også omtalt en alternativ, periodisert grunnrenteskatt med et sjablongmessig risikotillegg i friinntektsrenten (på 4 prosentenheter) for nye investeringer, med et provenyrtap på anslagsvis 35 mill. kroner det første året.

Å øke friinntektsrenten også for allerede gjennomførte investeringer, vil ikke være målrettet for å legge til rette for nye investeringer. Det ville gi et betydelig høyere provenyrtap på kort sikt (1,2 mrd. kroner), som først og fremst vil innebære en subsidie til eksisterende kraftverk, uten at det gir sterkere insentiver til å gjennomføre investeringer. Økt friinntektsrente med 4 prosentenheter vil innebære at det gis fradrag for 170 pst. av investeringskostnaden, mot 100 pst. i en nøytral skatt. Det vil innebære en risiko for at prosjekter som ikke er lønnsomme før skatt, kan bli lønnsomme etter skatt. Med et slikt påslag i friinntektsrenten vil diskusjonen om riktig nivå på friinntektsrenten bestå og skape usikkerhet om fremtidige rammebetingelser.

Punkt 7.2 i proposisjonen gir en beskrivelse av vannkraftnæringen, herunder potensialet for ny kraftproduksjon og behovet for reinvesteringer. Dagens skatteregler for vannkraftverk er beskrevet i proposisjonens punkt 7.3. Kraftskatteutvalgets forslag og høringsinstansenes innspill er oppsummert i proposisjonens punkt 7.4. Regjeringens vurderinger og forslag er beskrevet i proposisjonens punkt 7.5. Bakgrunn og prinsipper for skattesystemet er beskrevet i punkt 7.5.1. Punkt 7.5.2 gir en innføring i utforming av en nøytral grunnrenteskatt. Alternativet med økt friinntektsrente er omtalt i punkt 7.5.3. Forslaget om umiddelbar utgiftsføring av nye investeringskostnader (kontantstrømskatt) er nærmere beskrevet i punkt 7.5.4. Administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget om umiddelbar utgiftsføring fremgår av proposisjonens punkt 7.6, mens forslag til ikrafttredelse fremgår av proposisjonens punkt 7.7.

Departementet viser til forslag til endringer i skatte-loven § 18-3 annet, tredje og niende ledd.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021. Dette innebærer at adgangen til umiddelbar utgiftsføring av

investeringskostnader i grunnlaget for grunnrenteskatt får virkning for investeringskostnader som er aktive-ringspliktige fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens lovforslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, understreker behovet for et mer vekstvennlig skattesystem for vannkraften for å sikre lønnsomme oppgraderinger og sikre større kraftproduksjon. Flertallet støtter forslaget i Prop. 1 LS (2020–2021) om å endre grunnrenteskatten for vannkraftverk til kontantstrømskatt for nye investeringer som er provenynøytral i nåverdiforstand, og mener at det er viktig at effektene av omleggingen evalueres på et tidlig tidspunkt slik at behovet for eventuelle ytterligere forbedringer kan vurderes.

Flertallet slutter seg med dette til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt vil understreke at innføring av en kontantstrømskatt ikke må føre til at vertskommunene taper skatteinntekter som følge av denne omleggingen. Regjeringen bør komme tilbake til Stortinget med en løsning på dette innen revidert nasjonalbudsjett 2021.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at disse medlemmer har etterlyst forbedrede rammevilkår for vannkraftnæringen ved flere anledninger. Disse medlemmer foreslo så sent som i revidert nasjonalbudsjett i år en endring i friinntekten slik at det var de ekstraordinære inntektene som ble beskattet – ikke den ordinære inntekten. Det ble nedstemt. Disse medlemmer mener det haster med å få på plass en ordning som gjør at det kommer opprusting av eksisterende vannkraft, og vil derfor støtte denne omleggingen under forutsetning av at vertskommunene beholder samme inntektsnivå som i dag. På lik linje med at direkte utgiftsføring er et kraftfullt virkemiddel for petroleumsektoren vil omleggingen legge til rette for nye investeringer samt opprustning av gamle anlegg. Disse medlemmer vil likevel uttrykke bekymring for at nok en gang vil vertskommunene tape på regjeringens skattepolitikk. Disse medlemmer vil peke på at både LVK og Energi Norge er enige i at skattenivået skal videreføres på dagens nivå for vertskommunene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Arbeiderpar-

tiet og Senterpartiet gjennom flere år har foreslått justeringer i vannkraftbeskatningen i sine alternative statsbudsjett, som både ville gitt større insentiver til opprustning av kraftverk, og medført at en større del av kraftinntektene havnet hos kommuner og fylker i stedet for hos staten.

Disse medlemmer har lenge ment at renten for friinntekt bør heves for at grunnrenteskatten reelt sett skal være en skatt på grunnrenten som oppstår ved bruk av en begrenset naturressurs, og slik gi større insentiv til å fortsette å investere og utvikle vannkraftnasjonen Norge videre.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at de lokalsamfunn som avstår sine naturressuser til fellesskapet, også blir sittende igjen med en betydelig andel av verdiskapingen.

Disse medlemmer er kritiske til at det gjennom statsbudsjettet legges frem en ny modell for kontantstrømbeskatning for vannkraften som ikke har vært grundig utredet, og som var ukjent for både kraftbransjen, kommunesektoren og Stortinget frem til fremleggelsen av statsbudsjettet. Disse medlemmer mener så omfattende endringer som dette innebærer, ikke burde foreslås uten en mer omfattende prosess i forkant.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å fjerne maksimumsreglene for eiendomsskatten på vannkraftanlegg, redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg, og øke naturressursskatten til kommunene. Dette er endringer som ville medført at en større del av verdiskapingen tilfalt lokalmiljøene der kraftproduksjonen faktisk skjer.

Disse medlemmer vil understreke at det raskt må vurderes nærmere hvordan konsekvensene av den nye kontantstrømmodellen slår ut, og at det kan bli nødvendig med justeringer i tråd med de prinsipper Senterpartiet står for.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at bygging av nye vannkraftverk og utvidelser av eksisterende vannkraftverk kan føre til store uønskede naturinngrep og vil derfor gå imot å innføre en kontantstrømskatt som insentiverer til slike investeringer. Disse medlemmer er imidlertid positive til investeringer i opprustning av eksisterende vannkraftverk og mener at slike må gis anledning til umiddelbar utgiftsføring. Disse medlemmer viser til at Skatteloven per i dag ikke rommer en klar definisjon av «opprustning» av vannkraftverk.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 foreslå en kontantstrømbe-

skatning for vannkraft som er avgrenset til opprustning av eksisterende vannkraftverk.»

8. Næringsbeskatning for øvrig

8.1 Avgift på produksjon av fisk

Avgift på produksjon av fisk behandles i Innst. 3 S (2020–2021).

8.2 Reindrifftsfradraget

Sammendrag

I forbindelse med forhandlingene om reindrifftsavtalen for driftsåret 2020/2021 orienterte finansministeren om at han var innstilt på å foreslå en økning av reindrifftsfradraget til samme nivå som jordbruksfradraget i statsbudsjettet for 2021. Som en oppfølging av dette, jf. Prop. 99 S (2019–2020) punkt 3.2, fremmer departementet forslag om å øke det generelle fradraget fra 63 500 kroner til 90 000 kroner, og det maksimale fradraget fra 166 400 kroner til 190 400 kroner. Satsen i fradraget videreføres uendret på 38 pst. Forslaget innebærer en skattelettelse på om lag 1 mill. kroner bokført og påløpt i 2021. Forslaget har ikke administrative konsekvenser.

Departementet viser til forslag til endring i skatteloven § 8-1 sjette ledd første og annet punktum. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

8.3 Tidsavgrenset unntak fra begrenset skatteplikt

Sammendrag

Det er til enhver tid mange norske arbeidstakere på arbeidsopphold i utlandet. Covid-19-pandemien har medført at en del av disse arbeidstakerne utfører arbeid fra hjemmekontor i Norge for en utenlandsk arbeidsgiver (foretak hjemmehørende i utlandet), i stedet for fra sitt faste arbeidssted i utlandet. Arbeid som utføres over en viss tid fra hjemmekontor i Norge for et utenlandsk foretak, etablerer begrenset skatteplikt til Norge for det utenlandske foretaket, jf. skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b.

Begrenset skatteplikt til Norge medfører at det utenlandske foretaket får plikt til å levere skattemelding, plikt til å registrere seg i Foretaksregisteret, samt bokførings-, regnskaps- og revisjonsplikt etter gjeldende norske regler.

Etter departementets vurdering bør ikke utenlandske foretak få begrenset skatteplikt til Norge alene av den grunn at ansatte har hjemmekontor i Norge som følge av pandemien. Departementet viser til at pandemien har skapt en ekstraordinær situasjon med stor

usikkerhet. Ordningen med hjemmekontor i Norge for utenlandsk arbeidsgiver er i disse tilfellene midlertidig, og en konsekvens av forhold som ligger utenfor arbeidsgiverens kontroll. Rapporteringsforpliktelsene som oppstår ved etablering av begrenset skatteplikt, vil dessuten oppleves byrdefulle for de utenlandske foretakene.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det gis et tidsavgrenset unntak fra reglene om begrenset skatteplikt for slike tilfeller. Departementet foreslår å regulere unntaket i en midlertidig lovbestemmelse, gjeldende for inntektsåret 2020, med forskriftshjemmel som gir mulighet til å forlenge unntaket til inntektsåret 2021, dersom det er behov for det.

Departementet foreslår videre å avgrense lovbestemmelsen slik at unntaket omfatter virksomhet som utøves mv. i Norge som følge av covid-19-pandemien, og som under ordinære omstendigheter ikke ville blitt utøvd i Norge. En slik avgrensning innebærer at unntaket vil favne forholdsvis vidt ved at både selvvalgt opphold i Norge (for eksempel av helsemessige årsaker) og opphold som skyldes norske eller utenlandske myndigheters reiserestriksjoner, krav om karantene/isolering mv., vil kvalifisere for unntaket.

Begrensningen om at virksomheten under «ordinære omstendigheter» ikke ville blitt utøvd i Norge, innebærer at unntaket ikke får anvendelse hvis den aktuelle virksomheten ville blitt utøvd i Norge uavhengig av pandemien. Det vil for eksempel gjelde utenlandske foretak som har hatt arbeidstakere arbeidende fra Norge over en viss tid også forut for pandemien. Begrensningen er ikke ment å omfatte innvilgelse av kortvarig bruk av hjemmekontor i Norge forut for pandemien, for eksempel i forbindelse med norske ansattes ferieavvikling i Norge.

Forslaget anses å ha ubetydelige administrative og økonomiske konsekvenser.

Departementet viser til forslag til endring i skatteloven § 2-3 nytt femte ledd.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning for inntektsårene 2020 og 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

9. Merverdiavgift

9.1 Innledende oversikt

Nedenfor i denne innstillingen behandles merverdiavgift på alternativ behandling (9.2) og merverdiavgift på kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling (9.3). Endret tidfesting av merverdiavgift ved bygge- og anleggsvirksomhet og verftsindustri behandles i Innst. 3 S (2020–2021) punkt. 9.4.

9.2 Merverdiavgift på alternativ behandling

Sammendrag

Ved merverdiavgiftsreformen som trådte i kraft 1. juli 2001, ble det innført en generell merverdiavgiftsplikt for omsetning og uttak av tjenester. Omsetning og formidling av helsetjenester ble likevel unntatt fra loven, og fra 2003 omfattet unntaket også helserelaterte tjenester (alternativ behandling). Unntaket for helsetjenester ble først og fremst begrunnet med at slike tjenester i det vesentlige er helt eller delvis finansiert av det offentlige, slik at det i liten grad betales markedsvederlag som kan ilegges merverdiavgift. Unntaket for helserelaterte tjenester ble begrunnet i at enkelte slike behandlingsformer har en viss «naturlig relasjon» til helse, jf. Ot.prp. nr. 1 (2002–2003) Skatte- og avgiftsopplegget 2003 – lovendringer punkt 10.6.2. I dag er alternativ behandling unntatt etter merverdiavgiftsloven § 3-3, selv om slike tjenester betales fullt ut av brukerne selv og slik sett er godt egnet for merverdiavgiftsplikt.

Regjeringen foreslår å oppheve unntaket i merverdiavgiftsloven § 3-3 om alternativ behandling. Omsetning og formidling av alle typer alternativ behandling blir dermed i utgangspunktet avgiftspliktig. Unntaket for helsetjenester i § 3-2 vil kunne innebære at enkelte typer alternativ behandling blir unntatt når de ytes av autorisert helsepersonell. Det foreslås derfor at det ikke skal oppstå avgiftsplikt når alternativ behandling inngår som en integrert og sammenhengende del av helsehjelp som ytes av autorisert helsepersonell uten særskilt vederlag, og hvor helsehjelpen finansieres helt eller delvis av det offentlige.

Dagens unntak innebærer at prisene på alternativ behandling relativt sett er lavere enn prisene for varer og tjenester ellers som ilegges merverdiavgift. Med forslaget vil slike tjenester avgiftslegges på lik linje med andre varer og tjenester. Det vil medføre at slike tjenester blir noe dyrere for forbrukere, som igjen kan ha konsekvenser for tilbydere ved at etterspørselen reduseres. Det er slik merverdiavgiften fungerer for andre varer og tjenester som i dag er avgiftspliktige.

Forslaget antas å øke merverdiavgiftsinntektene med om lag 250 mill. kroner påløpt og 210 mill. kroner bokført i 2021. Avgiftsplikt vil medføre økte administrative byrder for aktørene som blir avgiftspliktige. Forslaget antas ikke å ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser for Skatteetaten.

Det foreslås at endringen skal tre i kraft 1. januar 2021. Regjeringen har til vurdering om enkelte nye personellgrupper skal kunne autoriseres i henhold til helsepersonelloven, herunder osteopater og naprapater. I påvente av avklaring av dette foreslår departementet at forslaget for osteopater og naprapater først gjøres gjeldende for tjenester som omsettes eller formidles fra og med 1. juli 2021.

Departementet viser til forslaget til tredje ledd i merverdiavgiftsloven § 3-2 og forslaget om å oppheve merverdiavgiftsloven § 3-3.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket der det er enighet om å gjennomføre en ny vurdering av om akupunktører skal autoriseres som helsepersonell. Inntil vurderingen er fullført skal merverdiavgiftsunntaket videreføres til 1. oktober 2021, med et provenytap på 26,5 mill. kroner påløpt og bokført.

Flertallet viser videre til behandlingen av Innst. 2 S (2020–2021) og anmodningsforslag nr. 165 vedtatt i Stortinget 3. desember 2020.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I forslag til lov om endringer i merverdiavgiftsloven skal del II lyde:

Loven trer i kraft 1. januar 2021. Loven gjelder bare for alternativ behandling i form av osteopati og naprapati som omsettes eller formidles fra og med 1. juli 2021 og for akupunktur som omsettes og formidles fra og med 1. oktober 2021.»

Flertallet slutter seg til regjeringens lovforslag med denne endringen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til at det kan være yrkesgrupper som i dag regnes som alternative behandlere, men som det kan være gode grunner til å inkludere under omsetning og formidling av helsetjenester.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt slutter seg til regjeringens lovforslag.

Disse medlemmer viser til at en innstramming overfor dem som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling, bør ledsages av en avgrensning mot alternativ behandling for helsepersonell. Videre viser disse medlemmer til at det er kjent at en del helsepersonell har alternativ behandling som en del av sin yrkesutøvelse. En jordmor kan for ek-

sempel tilby akupunktur. I slike tilfeller må det utredes hvilke praksiser som bør defineres som alternativ behandling og dermed som momspliktige tjenester.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift hvis de utfører alternativ behandling.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringens forslag om å innføre merverdiavgift på alternativ behandling er omstridt, og at mange høringsinnspill til statsbudsjettet for 2021 hadde sterke motforestillinger mot endringen. Disse medlemmer mener forslaget er mangelfullt utredet og at endringen derfor bør utsettes til det er gjennomført en grundig og helhetlig vurdering av Lov om alternativ behandling med tilhørende forskrifter inkludert registerordningen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets merknader til helsebudsjettet, Innst. 11 S (2020–2021), og forslag fremmet ved behandling av Innst. 2 S (2020–2021).

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår å innføre full merverdiavgift på alternativ behandling. Dette medlem foreslår å redusere denne til lav sats 6 pst. Dette fordi dette er virksomheter som har lavt fotavtrykk og som kan være viktig for enkelte menneskers trivsel.

9.3 Merverdiavgift på kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling

Sammendrag

Ved merverdiavgiftsreformen som trådte i kraft 1. juli 2001, ble det innført en generell merverdiavgiftsplikt for omsetning og uttak av tjenester. Omsetning og formidling av helsetjenester ble imidlertid unntatt fra loven. Unntaket ble først og fremst begrunnet med at slike tjenester i det vesentlige er helt eller delvis finansiert av det offentlige, og at det dermed i liten grad betales markedsvederlag som kan ilegges merverdiavgift.

Regjeringen foreslår at omsetning og formidling av kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling bare skal unntas fra loven når inngrepet eller behandlingen er medisinsk begrunnet og finansieres helt eller delvis av det offentlige. På tannhelseområdet, hvor det normalt ikke er offentlig finansiering for voksne (over 18 år), foreslås det ikke oppstilt vilkår om offentlig finansiering for å omfattes av unntaket.

Kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling som ikke er medisinsk begrunnet, omfattes i dag av unntaket

for helsetjenester, jf. merverdiavgiftsloven § 3-2, selv om slike tjenester betales fullt ut av pasientene selv og slik sett er godt egnet for merverdiavgiftsplikt. Departementet mener det ligger vel til rette for å avgiftsbelegge denne type tjenester i samsvar med hovedprinsippet i merverdiavgiftsloven om avgiftsplikt på tjenester.

Dagens unntak innebærer at prisene på kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling relativt sett er lavere enn varer og tjenester ellers som ilegges merverdiavgift. Det bidrar til å vri forbruket i retning av kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling. Med forslaget vil slike tjenester avgiftslegges på lik linje med andre varer og tjenester. Noe dyrere tjenester for forbrukerne kan redusere etterspørselen av slike tjenester.

Forslaget antas å øke merverdiavgiftsinntektene med om lag 100 mill. kroner påløpt og 80 mill. kroner bokført i 2021. Avgiftsplikt vil medføre økte administrative byrder for aktørene som blir avgiftspliktige. Forslaget antas ikke å ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser for Skatteetaten.

Departementet viser til forslaget til annet ledd i merverdiavgiftsloven § 3-2 om unntak fra loven for kosmetisk kirurgi og kosmetisk behandling. Departementet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10. Skatteforvaltning

10.1 Endringer i reglene om forfall for forskuddsskatt

Sammendrag

I Granavolden-plattformen fremgår det at regjeringen vil utrede muligheten for å la selvstendig næringsdrivende og småbedrifter betale skatter og avgifter etterskuddsvis. Regjeringen foreslår nå å bedre de næringsdrivendes likviditetssituasjon ved å justere forfall for betaling av forskuddsskatten.

For å redusere risikoen for tapte skatteinntekter er det et prinsipp at skatt i størst mulig grad skal betales samtidig med opptjeningen av inntekten. For personlige skattytere ivaretas dette prinsippet ved at arbeidsgiver foretar forskuddstrekk ved utbetaling av lønn, og ved at selvstendig næringsdrivende selv betaler forskuddsskatt i fire terminer i inntektsåret.

Regjeringen mener det er viktig å fastholde prinsippet om at skatten i størst mulig grad skal betales samtidig med opptjening av inntekten. Samtidig kan det anføres at dagens ordning, hvor forskuddsskatten for personlige skattytere forfaller i fire like store terminer 15. mars, 15. mai, 15. september og 15. november, innebærer at forskuddsskatten for andre og fjerde termin forfaller tidligere enn dette prinsippet tilsier. For disse to terminene forfaller forskuddsskatten midtveis i ter-

minen, mens forskuddsskatten for første og tredje termin forfaller i den siste måneden før utløpet av terminen.

Regjeringen foreslår derfor at personlige skattytere som skal betale forskuddsskatt, skal kunne betale andre og fjerde termin én måned senere enn i dag. Forslaget antas å bedre den forskuddspliktiges likviditetssituasjon som følge av at inntekt i større grad vil være oppjent når skatten forfaller til betaling.

Forslaget ble sendt på høring 16. juni 2020 med høringsfrist 10. august 2020. Ingen høringsinstanser har hatt innvendinger mot forslaget. Den norske tannlegeforening, Finans Norge, Revisorforeningen, Skattedirektoratet og Økonomiforbundet støtter forslaget.

Skattedirektoratet har i sin høringsuttalelse foreslått en endring også i skattebetalingsloven § 10-20 første ledd annet punktum. Etter bestemmelsen forfaller forskuddsskatt på under 2 000 kroner i sin helhet 15. mai, dvs. samtidig med dagens forfall for andre termin forskuddsskatt. Etter Skattedirektoratets vurdering tilsier hensynet til symmetri og et enklere regelverk at også forfallet for krav under 2 000 kroner flyttes til 15. juni, slik at forfallet for disse kravene sammenfaller med forfallet for andre termin. Departementet foreslår å følge opp forslaget.

Forslagene vil ikke ha vesentlige administrative konsekvenser. En utsettelse av termininnbetalingene for andre og fjerde termin vil gi et anslått rentetap for staten på om lag 15 mill. kroner.

Departementet gjør også oppmerksom på at Skattedirektoratet vil endre praksis slik at det vil være mulig å søke om avvikende forfallsterminer for enkelte grupper skattepliktige som normalt får utbetalt sine inntekter lenge etter at forskuddsskatten forfaller. Dette vil blant annet gjelde for mange forfattere. Det vil være mulig å søke om slik endring for forskuddsskatt som skrives ut for inntektsåret 2021. Denne praksisendringen kan gjennomføres uten endringer i regelverket.

Det vises til forslag til endringer i skattebetalingsloven § 10-20 første ledd første og annet punktum. Endringene foreslås gitt virkning for forskuddsskatt som skrives ut fra og med inntektsåret 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10.2 Deling av inntektsopplysninger og flytting av tilsynsmyndighet – anmodningsvedtak

Sammendrag

OTP-loven, som trådte i kraft i 2006, pålegger de fleste foretak å ha tjenestepensjonsordning for sine ansatte. Arbeidsgivere med tjenestepensjonsordning rapporterer i dag opplysninger om hver enkelt ansatt til den tjenestepensjonsinretning de har inngått avtale med, jf. forsikringsavtaleloven § 13-1 a. I rapporteringen

sker det i dag feilrapporteringer som kan medføre at det spares mindre til pensjon enn det arbeidsgiver er forpliktet til etter OTP-loven. Inntektsopplysninger til det offentlige rapporteres også gjennom a-meldingen. Det er blant annet gjennom Finans Norge ytret ønske om å gjenbruke opplysninger fra a-ordningen til ajourhold av tjenestepensjon.

På oppdrag fra Finansdepartementet utredet Skatteetaten høsten 2019 løsninger for hvordan opplysninger som er innrapportert gjennom a-meldingen, kan gjenbrukes av pensjonsinnretningene til bruk for obligatorisk tjenestepensjon. I Skattedirektoratets rapport fra november 2019 foreslås en løsning der arbeidsgivers allerede innrapporterte opplysninger om inntekt og arbeidsforhold deles med pensjonsinnretningene fra henholdsvis Skatteetaten og Nav.

Om tilsynsordningen fattet Stortinget 10. april 2018, ved behandlingen av Dokument 8:101 S (2017–2018) og den tilhørende Innst. 197 S (2017–2018), følgende anmodningsvedtak nr. 596:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å etablere en tilsynsordning med tilhørende sanksjoner, som skal sikre at bedriftene følger opp den lovbestemte plikten til å opprette og beholde obligatorisk tjenestepensjon for sine ansatte.»

Tilsynsmyndigheten etter OTP-loven er i dag lagt til Finanstilsynet. Etter OTP-loven kan Finanstilsynet pålegge arbeidsgivere å etablere pensjonsordning, men dagens tilsynsordning legger ikke opp til en aktiv kontroll av om virksomhetene etablerer og opprettholder en tjenestepensjonsordning. Dagens oppfølging er kun basert på konkrete tips og henvendelser. Tipsene følges opp ved at Finanstilsynet henvender seg til foretaket med krav om å få utdelt opplysninger, og eventuelt utsteder varsel om pålegg. Saksgangen er basert på dokumentutveksling (i papirform). Tilsynsmyndigheten mangler i dag direkte tilgang til opplysninger om hvilke arbeidsgivere som til enhver tid har en avtale om tjenestepensjonsordning.

Manglende etablering av pensjonsordning blir ofte avdekket som ledd i de kommunale skatteoppkrevernes arbeidsgiverkontroll. Denne oppgaven vil bli overført til Skatteetaten fra 1. november 2020, og Finansdepartementet ba derfor Skatteetaten om å utrede muligheten for å flytte tilsynet med arbeidsgiveres plikt til å etablere og opprettholde pensjonsordning etter OTP-loven fra Finanstilsynet til Skatteetaten. I Skattedirektoratets rapport fra februar 2020 anbefales det at tilsynet med arbeidsgivernes plikt til å opprette pensjonsordning etter OTP-loven, flyttes fra Finanstilsynet til Skatteetaten.

Finansdepartementet foreslår lovendringer som åpner for at Skatteetaten kan dele inntektsopplysninger med private pensjonsinnretninger til bruk i deres ar-

beid med ajourhold og oppfølging av obligatorisk tjenestepensjon.

Formålet med forslaget er å forenkle rapporteringspliktene for arbeidsgivere ved at de ikke lenger vil ha behov for å rapportere de samme inntektsopplysningene til pensjonsinnretningene de har avtale med. Det vil videre forenkle innhenting av opplysninger til pensjonsinnretningene og bedre kvaliteten på opplysningene de benytter i beregningen av tjenestepensjon.

For å sikre at opplysningene deles med de rette pensjonsinnretningene, foreslås det at arbeidsgivere i a-meldingen skal rapportere hvilken pensjonsinnretning det er inngått avtale med. Denne opplysningen vil også være nyttig i arbeidsgiveravgiftskontrollen og i tilsynet med at arbeidsgiverne har opprettet pensjonsordning.

Det foreslås også en harmonisering i bestemmelsen i skatteforvaltningsloven som regulerer utlevering av opplysninger til private pensjonsinnretninger.

Det vises til forslag til endring i skatteforvaltningsloven § 3-6 annet ledd og nytt tredje ledd og lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven) § 7.

Det foreslås at lovendringene trer i kraft 1. januar 2021.

Departementet foreslår videre at tilsynet med at arbeidsgivere oppretter pensjonsordning i samsvar med OTP-loven flyttes fra Finanstilsynet til Skatteetaten, og at Skatteetaten får adgang til å gi pålegg og ilegge tvangsmulkt der arbeidsgiver ikke har oppfylt plikten til å opprette pensjonsordning. Dette legger til rette for et mer aktivt tilsyn og at flere arbeidsgivere vil opprette pensjonsordninger for sine ansatte. Det foreslås også noen mindre endringer i andre bestemmelser som har naturlig sammenheng med disse lovforslagene.

Det vises til forslag til endringer i OTP-loven § 2 fjerde ledd og OTP-loven § 8 og forslag om å oppheve folketrygdloven § 24-4 og gjeldende OTP-loven § 7.

Det foreslås at endringene trer i kraft 1. juni 2021.

Forslagene vil innebære forenklinger for arbeidsgivere og pensjonsinnretninger, og bedre kvalitet på opplysninger som brukes for å beregne arbeidstakernes pensjon. Ved gjennomføring av de foreslåtte regelverkendringene vil det kreves systemtilpasninger og investeringer hos Skatteetaten, Nav og de rapporteringspliktige. Forslagene innebærer etter departementets vurdering ikke vesentlige personvernkonsekvenser.

Forslaget om deling av inntektsopplysninger med pensjonsinnretningene må ses i sammenheng med Arbeids- og sosialdepartementets høringsforslag om deling av opplysninger om arbeidsforhold fra arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret). For å oppnå de forenklingene som omtales i denne proposisjonen, vil pensjonsinnretningene ha behov for opplysninger både om arbeidsforhold fra Nav og inntektsopplysninger fra Skatteetaten. Arbeids- og sosialdepartementets høringsforslag vil øke kvaliteten

på opplysningene i Aa-registeret, noe som igjen har stor betydning for kvaliteten på opplysningene i a-ordningen, uten at dette omtales nærmere i denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10.3 Rapporteringsordning for tildelte opsjoner i små oppstartsselskap

Sammendrag

Finansdepartementet foreslår å innføre opplysningsplikt om tildelte opsjoner i arbeidsforhold i små oppstartsselskap og en tilhørende enkel rapporteringsløsning. Formålet med forslaget er blant annet å kunne få informasjon om hvor mange bedrifter som benytter seg av den gunstige opsjonsordningen, og i hvilket omfang. Det vil gi bedre grunnlag for å anslå virkningene av gjeldende ordning og av mulige forbedringer og utvidelser. Samtidig er forslaget viktig for at Skatteetaten skal kunne overholde pliktene som støttegiver etter statsstøtteregelverket.

Det vises til forslag til skatteforvaltningsloven § 7-10 første ledd ny bokstav h.

Forslaget har ikke vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for Skatteetaten. Små oppstartsselskap må etter forslaget rapportere opplysninger om tildelte opsjoner til Skatteetaten. Dette er imidlertid opplysninger de allerede er pliktige til å registrere og oppbevare, og hvor plikten er knyttet til en gunstig og frivillig skatteordning.

Det foreslås at den nye opplysningsplikten trer i kraft 1. januar 2021, men slik at det ved første innrapportering skal gis opplysninger om alle opsjoner tildelt under ordningen fra 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

10.4 Utleggstrekk i a-meldingen

Sammendrag

Finansdepartementet foreslår at utleggstrekk etter skattebetalingsloven § 14-5 annet ledd skal innrapporteres gjennom a-meldingen. Elektronisk rapportering gjennom a-meldingen vil være forenklende for arbeidsgiverne og ressursbesparende for Skatteetaten. Departementet foreslår at skattebetalingsloven § 14-5 annet ledd endres slik at det fremgår at arbeidsgiverne har en plikt til å levere opplysninger om utleggstrekk etter reglene i a-opplysningsloven.

I en overgangsperiode kan det være behov for å unnta enkelte trekkpliktige fra plikten til å levere opplysninger om utleggstrekk etter reglene i a-opplysningsloven. Departementet foreslår derfor at det gis en for-

skriftshjemmel i § 14-5 fjerde ledd som åpner for at det kan gis forskrift om slikt unntak for bestemte trekkpliktige.

Det vises til forslag til endringer i skattebetalingsloven § 14-5 annet og fjerde ledd.

Departementet foreslår videre endringer i a-opplysningsloven slik at utleggstrekk omfattes av formålsbestemmelsen, rapporteringsplikten og tilgangsbestemmelsen.

Det vises til forslag til endringer i a-opplysningsloven §§ 1, 3 og 8.

Forslaget har ikke vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser.

Forslaget innebærer ikke en utvidelse av opplysningsplikten og har ikke vesentlige personvernkonsekvenser.

Det foreslås at endringene trer i kraft 1. januar 2021, med virkning for rapportering fra og med januar 2021.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens lovforslag.

11. Opprettinger og presiseringer av lovtekst

11.1 Skatteloven § 2-3 fjerde ledd

Sammendrag

Skatteloven § 2-3 fjerde ledd gir hjemmel for kilde-skatt på pensjon mv. Bestemmelsen viser blant annet til skatteloven § 5-42 bokstav b.

Ved endringslov 20. desember 2019 nr. 94 ble skatteplikt og fradragsrett for regelmessig personlig understøttelse opphevet. Endringen innebar at tidligere § 5-42 bokstav a ble opphevet, og at tidligere bokstav b ble bokstav a.

Ved en inkurie er henvisningen i § 2-3 fjerde ledd ikke endret. Departementet foreslår at feilen rettes.

Departementet viser til forslag til endring i skatteloven § 2-3 fjerde ledd. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

11.2 Skatteforvaltningsloven § 2-13

Sammendrag

Skatteforvaltningsloven kapittel 2 slår fast hvem som er skattemyndighet etter loven. Etter skatteforvaltningsloven § 2-13 kan departementet gi forskrift om at andre organer enn de som er nevnt i lovens kapittel 2, kan utøve myndighet etter loven. I skatteforvaltningsforskriften kapittel 2 er det gitt regler om at fylkesmannen, Arbeids- og velferdsetaten, Garantikassen for fiskere, Statens vegvesen og tollregionen skal utøve myndig-

het etter loven i visse saker. Organene som får myndighet etter denne bestemmelsen, vil ikke være skattemyndigheter etter loven. Det kan være behov for å gjøre unntak fra skatteforvaltningslovens saksbehandlingsregler for å tilpasse regelverket til disse organenes saksbehandling. Departementet foreslår å endre skatteforvaltningsloven § 2-13 for å presisere at når et organ gis myndighet etter loven, kan det gis forskrift om hvilke saksbehandlingsregler som skal gjelde, herunder gjøres unntak fra skatteforvaltningslovens regler. Etter departementets oppfatning er dette i samsvar med det som var hensikten ved innføringen av bestemmelsen. Departementet legger til grunn at tollmyndighetene fremdeles skal følge skatteforvaltningsloven når de utøver myndighet etter loven.

Departementet viser til forslag til endring i skatteforvaltningsloven § 2-13. Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

11.3 Skattebetalingsloven § 14-11 og § 16-41

Sammendrag

Med virkning fra 1. juli 2020 ble veibruksavgift på drivstoff endret til også å omfatte biodiesel, se Prop. 1 LS (2019–2020) og Innst. 3 S (2019–2020). Fra samme tidspunkt ble merkeordningen for mineralsk diesel som benyttes til annet enn veibruk, utvidet til også å omfatte biodiesel. Ordningen, som gir adgang til å etterberegne avgift ved urettmessig bruk av merket olje, er nærmere regulert i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter.

I skattebetalingsloven § 14-11 er det gitt regler om stansing av kjøretøy ved manglende betaling av motorvognavgifter, herunder avgift ved urettmessig bruk av merket mineralolje. Videre er det i skattebetalingsloven § 16-41 gitt regler om ansvar for bruker av motorkjøretøy ved urettmessig bruk av merket olje. Utvidelsen av veibruksavgiften gjør det nødvendig å oppdatere disse bestemmelsene til også å omfatte biodiesel.

Departementet viser til forslag til endringer i skattebetalingsloven § 14-11 og § 16-41. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

11.4 Eignedomsskattelova § 4

Sammendrag

I brevet fra finansministeren av 30. oktober 2020 om korrigerende av feil/unøyaktigheter i proposisjonen hitsettes fra side 2:

«I proposisjonsteksten foreslås her å tilføye 'kraftanlegg' i angivelsen av hvilke typer anlegg der 'arbeidsmaskinar' mv. skal inkluderes i skattegrunnlaget for eiendomsskatt. Forslaget er ment å være en oppretting av en feil, men beror på en misforståelse. Det vises her til at eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg er regulert i skatteloven kapittel 18, gjennom henvisning i eiendomsskattelova § 8 B-1. Disse reglene ble ikke endret i forbindelse med innføring av fritak for eiendomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjoner. Det vil derfor være feil å endre regelen i eiendomsskattelova § 4. Jeg ber om at forslaget ikke vedtas.»

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt Sosialistisk Venstreparti og Rødt, tilrår på denne bakgrunn ingen lovendring i eiendomsskattelova § 4.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til egne merknader om kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner under kapittel 12.3 i denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til merknader og forslag med bl.a. endringer i eiendomsskattelova § 4 i punkt 12.3 nedenfor i denne innstillingen.

12. Andre forslag og merknader

12.1 Kompensasjonsytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket der det er enighet om å bevilge 166 mill. kroner for å videreføre den midlertidige kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere ut februar 2021.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«I

I midlertidig lov 12. juni 2020 nr. 62 om kompensasjonsytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19, gjøres følgende endring:

§ 13 annet ledd skal lyde:

Loven oppheves 1. mars 2021.

II

Loven trer i kraft straks.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. 2 S (2020–2021) hvor disse medlemmer foreslo å videreføre kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere til juli 2021.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås at kompensasjonssystemet for selvstendig næringsdrivende og frilansere skal være på 80 pst., og at ordningen skal forlenges til 1. juli 2021.

12.2 Betalingssystemloven – oppretting

Komiteen viser til at Stortinget i statsbudsjettet for 2019 vedtok en endring i betalingssystemloven § 4-4 tredje ledd nytt annet punktum for å sikre at norske banker skulle kunne delta i det britiske interbanksystemet CLS Bank International (CLS) etter Storbritannias uttredd fra EU. Lovendringen trådte i kraft 1. januar 2019. CLS er svært viktig for norske banker. Gjennom dette systemet gjør norske banker opp valutahandler for flere hundre milliarder kroner daglig. Ved deltakelse i CLS unngår norske aktører valutaoppgjørssisiko og får lettere tilgang til motparter i valutamarkedet. Endringene i betalingssystemloven innebar at virkeområdet for rettsvernsreglene i betalingssystemloven kapittel 4 ble utvidet til også å gjelde systemer underlagt lovgivningen til land utenfor EØS (herunder Storbritannia etter uttredd fra EU). Siden CLS er underlagt britisk lovgivning, ville ikke avtaler mellom CLS og deltakere fra Norge hatt rettsvern overfor deltakernes insolvens etter reglene i finalitetsdirektivet uten denne lovendringen. Dette kunne ha ført til at norske aktører ble stengt ute fra CLS.

I forbindelse med vedtakelse av ny verdipapirsentrallov vinteren 2019 ble det også gjort endringer i andre lovbestemmelser for å tilpasse terminologien til den nye verdipapirsentralloven. En av bestemmelsene som ble endret, var betalingssystemloven § 4-4 tredje ledd, der ordene «et verdipapirregister» ble erstattet med «en verdipapirsentral», jf. Prop. 7 L (2018–2019). Den foreslåtte ordlyden i endringen av § 4-4 tredje ledd reflekterte imidlertid ikke rettsvernbestemmelsen i det nye annet punktum som trådte i kraft 1. januar 2019, ettersom denne proposisjonen ble fremmet i 2018. Vedtakelsen av ny verdipapirsentrallov medførte derfor ved en inkurie at rettsvernsregelen ble opphevet 1. januar 2020.

Komiteen foreslår nå å rette opp inkurien, slik at rettsvernsregelen tas inn igjen i loven. Det vises til forslag til ny § 4-4 tredje ledd nytt annet punktum.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer mv. skal § 4-4 tredje ledd nytt annet punktum lyde:

For sikkerhet stilt i forbindelse med deltakelse i interbanksystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i en stat utenfor EØS for systemet, må systemet være meldt og offentliggjort i samsvar med § 4-1 fjerde ledd.

II

Loven trer i kraft straks.»

12.3 Eiendomsskatt

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet påpeker at Stortinget vedtok en kompensasjonsordning begrenset oppad til 500 mill. kroner, som kompensasjon til kommunene for at adgangen til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner bortfalt fra 2019. Disse medlemmer viser til at regjeringen «etter en samlet vurdering» i forslaget til statsbudsjett for 2021 foreslår å redusere den samlede kompensasjonen til 300 mill. kroner (Prop. 1 S (2020–2021) Kommunal- og moderniseringsdepartementet, s. 32). Disse medlemmer påpeker at dette er et brudd på den lovnad som ble gitt til kommunene da endringen ble gjort.

Disse medlemmer viser til at kompensasjonsordningen for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner bør innebære full kompensasjon til kommunene for tapte inntekter. Disse medlemmer presiserer for øvrig at Senterpartiet var imot endringen som førte til at det er behov for kompensasjonsordningen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at kommunene har mistet skatteinntekter som følge av endringen i eiendomsskatten som fjernet anledningen til å skattlegge verk og bruk, og at regjeringens kompensasjon for bortfallet av skatteinntekter både er for lav og lavere enn forespeilet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunene gjøres følgende endringer:

§ 3 bokstav c skal lyde:

Berre på verk og bruk i heile kommunen, eller

§ 3 bokstav d skal lyde:

Berre på verk og bruk og annan næringseigedom i heile kommunen, eller

§ 3 bokstav g skal lyde:

Faste eigedomar i heile kommunen, unnateke verk og bruk og annan næringseigedom.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Til faste eigedomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lykjer, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, brygger og liknande og likeeins verk og bruk og annan næringseigedom. Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar,

sagbruk, møllebruk, skipsvervar, industrielle verk, og likeeins gruver, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallstykke, demningsverk, losse- og lasteplassar og liknande arbeids- og driftsstadar. Bygningar og anlegg skal reknast med saman med verket eller bruket når dei høyrer til eller trengst til verksdrifta. Arbeidsmaskinar og tilhøyrsløse ting som kan setjast i klasse med slikt, skal derimot ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket. Til annan næringseigedom vert rekna til dømes kontorlokale, parkeringshus, butikk, varelager, hotell, serveringsstad med vidare.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med verk og bruk i andre leden, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i over 6 månader i året før skatteåret. Eige-domsskatt vert då skriven ut sjølv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret.

§ 8 A-2 første ledd skal lyde:

Verdet av eigedomen skal setjast til det beløp ein må gå frå at eigedomen etter si innretning, bruks-eigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal.

§ 8 A-2 annet ledd skal lyde:

Ved taksering av fabrikkar og andre industrielle anlegg, skal ein ta med maskinar og anna som høyrer til anlegget og er nødvendig for å oppfylle formålet med anlegget. Arbeidsmaskinar med tilhøyrsløse og liknande, som ikkje er ein integrert del av anlegget, skal ein ikkje ta med.

§ 12 ny bokstav e skal lyde:

e) Verk og bruk i område som ikkje er utbygd på byvis, jf. § 4, andre leden, andre og tredje punktum.

Endelig oppheves overgangsregel til lov 19. desember 2017 nr. 118 vedrørende gradvis utfasing.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2022.»

13. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med nød-

vendige endringer som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen reforhandle inngåtte skatteavtaler med sikte på å kunne innføre kildeskatt på royalties og renter.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift hvis de utfører alternativ behandling.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig til 7 promille.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 foreslå en kontantstrømbe-skatning for vannkraft som er avgrenset til opprustning av eksisterende vannkraftverk.

Forslag 6

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane gjøres følgende endringer:

§ 3 bokstav c skal lyde:

Berre på verk og bruk i heile kommunen, eller

§ 3 bokstav d skal lyde:

Berre på verk og bruk og annan næringseigedom i heile kommunen, eller

§ 3 bokstav g skal lyde:

Faste eigedomar i heile kommunen, unnateke verk og bruk og annan næringseigedom.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Til faste eigedomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lyk-kjer, vassfall, laste-, opplags-, eller arbeidstomter, bryggjer og liknande og likeeins verk og bruk og annan næringseigedom. Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, møllebruk, skipsvervar, industrielle verk, og likeeins gruver, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallstykke, demningsverk, losse- og

lasteplassar og liknande arbeids- og driftsstader. Bygningar og anlegg skal reknast med saman med verket eller bruket når dei høyrer til eller trengst til verksdrifta. Arbeidsmaskinar og tilhøyrsløse og ting som kan setjast i klasse med slikt, skal derimot ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket. Til annan næringseigedom vert rekna til dømes kontorlokale, parkeringshus, butikk, varelager, hotell, serveringsstad med vidare.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Flytande anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine artar vert jamnstelt med verk og bruk i andre leden, når anlegget har vore stasjonert i kommunen i over 6 månader i året før skatteåret. Eige-domsskatt vert då skriven ut sjølv om anlegget ikkje var stasjonert i kommunen 1. januar i skatteåret.

§ 8 A-2 første ledd skal lyde:

Verdet av eigedomen skal setjast til det beløp ein må gå frå at eigedomen etter si innretning, bruksei-genskap og lokalisering kan bli avhenda for under van-lege salstillhøve ved fritt sal.

§ 8 A-2 annet ledd skal lyde:

Ved taksering av fabrikkar og andre industrielle anlegg, skal ein ta med maskinar og anna som høyrer til anlegget og er nødvendig for å oppfylle formålet med anlegget. Arbeidsmaskinar med tilhøyrsløse og liknande, som ikkje er ein integrert del av anlegget, skal ein ikkje ta med.

§ 12 ny bokstav e skal lyde:

e) Verk og bruk i område som ikkje er utbygd på byvis, jf. § 4, andre leden, andre og tredje punktum.

Endelig oppheves overgangsregel til lov 19. desember 2017 nr. 118 vedrørende gradvis utfasing.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2022.

14. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i eide-domsskattelova

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eide-domsskatt til kommunane gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd bokstav h skal lyde:

h) Eide-dom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk, herunder gartneri og planteskule tilknytt slik drift, samt anlegg i reindriftsnæringa.

§ 8 C-1 tredje ledd oppheves.

§ 8 C-1 nåværende fjerde ledd blir tredje ledd og skal lyde:

Skattegrunnlaget som nemnd i andre ledd skal setjast ned med reduksjonsfaktoren som er nytta ved taksering etter § 8 A-3, jf. § 8 A-2.

§ 8 C-1 nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

§ 11 første ledd annet punktum skal lyde:

For bustader og fritidsbustader kan eide-domsskatten likevel ikkje vera meir enn kr 4 for kvar kr 1 000 av takst-verdet.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2021.

B.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 23-3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 59 650 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 prosent av den del av inntekten som overstiger 59 650 kroner.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd oppheves § 24-4.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Endringen under II trer i kraft 1. juni 2021.

C.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endring:

§ 2-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) Person som ikke har skatteplikt etter § 2-1, plikter å svare skatt av pensjon, føderåd, livrente og lignende utbetalinger, herunder uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 og uføreytelser fra andre ordninger, som er skattepliktig inntekt etter § 5-1 første ledd, § 5-40 eller § 5-42 bokstav a, når

- a) utbetalingen skjer fra folketrygden eller fra offentlig tjenstepensjonsordning,
- b) mottaker har opptjent pensjonspoeng eller opparbeidet pensjonsbeholdning i folketrygden og utbetalingen skjer på grunnlag av forpliktelse som påhviler person, selskap eller innretning hjemmehørende i riket eller person, selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet som er skattepliktig til Norge etter første ledd bokstav b, eller
- c) utbetalingen skjer for å oppfylle forpliktelse som påhviler annen person, selskap eller innretning på grunnlag av tilskudd mv. som det er gitt fradrag for etter §§ 6-46, 6-47 og 6-72.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endring:

§ 2-3 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *For inntektsåret 2020 får bestemmelsen i første ledd bokstav b ikke anvendelse for virksomhet som vedkommende utøver mv. her i riket som følge av Covid-19-pandemien, og som under ordinære omstendigheter ikke ville blitt utøvd her i riket. Departementet kan i forskrift bestemme at foregående punktum også skal gjelde for inntektsåret 2021.*

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 4-10 skal lyde:

§ 4-10 *Fast eiendom, herunder andel i boligselskap*

(1) Verdien av fast eiendom kan settes lavere enn omsetningsverdien.

(2) *Verdien av primærbolig settes til 25 prosent av en beregnet omsetningsverdi. Hvis skattyter krever det, skal verdien settes ned til 25 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.*

(3) *Verdien av sekundærbolig settes til 90 prosent av en beregnet omsetningsverdi. Hvis skattyter krever det, skal verdien settes ned til 90 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.*

(4) *Beregnet omsetningsverdi etter annet og tredje ledd settes til produktet av boligens areal og en kvadratmetersats. Kvadratmetersatsen settes til en beregnet omsetningsverdi per kvadratmeter, hvor det tas hensyn til boligtype, byggeår, areal og geografisk beliggenhet. Kvadratmetersatsene fastsettes årlig av Skattedirektoratet på grunnlag av beregninger fra Statistisk sentralbyrå.*

(5) Verdssetting av boenhet i boligselskap som omfattes av § 7-3, følger reglene i *annet og tredje* ledd. Øvrig verdi av andel i slikt selskap settes til andelshavers andel av boligselskapets netto formue utenom boenhetene. Innskudd fra andelshaverne kommer ikke til fradrag ved beregningen av boligselskapets formue.

(6) Verdien av fritidsbolig skal settes ned etter krav fra skattyter dersom den overstiger 30 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

(7) Verdien av næringseiendom settes til 55 prosent av eiendommens beregnede utleieverdi. Verdssetting etter første punktum kan foretas ved bruk av differensierede kvadratmetersatser. *Hvis skattyter krever det, skal verdien settes ned til 55 prosent av eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.*

(8) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

§ 4-12 første til tredje og femte til syvende ledd skal lyde:

(1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 55 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret.

(2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 55 prosent av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før skattefastsettingsåret fordelt etter pålydende.

(3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 55 prosent av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.

(5) Egenkapitalbevis i sparebank, gjensidig forsikringselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 55 prosent av kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til den antatte salgsverdi.

(6) Andel i verdipapirfond verdsettes til andelsverdien 1. januar i skattefastsettingsåret. Aksjeandel i verdipapirfond, jf. skatteloven § 10-20, verdsettes til 55 prosent av aksjeandelens verdi.

(7) Ved fastsetting av ikke-børsnotert selskaps skattemessige formuesverdi, medregnes eiendeler og gjeld

til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter bestemmelser i dette *kapittel*.

§ 4-17 annet ledd skal lyde:

(2) Driftsmidler, unntatt eiendom som nevnt i skatteloven § 4-10 *tredje og syvende ledd*, verdsettes til 55 prosent av skattemessig formuesverdi.

§ 4-19 første ledd bokstav a skal lyde:

a. § 4-10 *tredje ledd (sekundærbolig)* og § 4-10 *syvende ledd (næringsseiendom)*,

§ 4-40 skal lyde:

§ 4-40 *Fastsetting av formue for deltaker i selskap med deltakerfastsetting*

For deltaker i selskap med deltakerfastsetting som omfattes av § 10-40, settes verdien av deltakerens selskapsandel ved formuesfastsettingen til en andel av selskapets nettoformue beregnet som om selskapet var skattyter. Ved fastsettelsen av selskapets nettoformue medregnes eiendeler og gjeld til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter bestemmelser i dette *kapittel*. Verdien av deltakerens selskapsandel settes til 55 prosent av andelen av nettoformuen beregnet etter denne paragraf.

§ 5-14 første ledd bokstav a skal lyde:

a. Fordelen settes til differansen mellom den verdien som kan oppnås ved reelt salg av aksjen, redusert med 25 prosent, og det den ansatte betaler for aksjen. Den skattefrie fordelen kan likevel ikke overstige 7 500 kroner per inntektsår.

§ 5-22 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Skattepliktig inntekt etter denne bestemmelsen skal oppjusteres med 1,44.

§ 6-32 første ledd bokstav a og b skal lyde:

- a. Minstefradrag i lønnsinntekt, jf. skatteloven § 6-31 første ledd bokstav a, c, d og annet ledd, gis med 46 prosent av summen av slik inntekt. Tilsvarende gjelder for minstefradrag i arbeidsavklaringspenger, uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 og uføreytelser fra andre ordninger samt minstefradrag i overgangsstonad etter folketrygdloven § 15-6.
- b. Minstefradrag i pensjonsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav b, gis med 32 prosent av summen av slik inntekt.

§ 6-44 første ledd skal lyde:

(1) For reiser til hjem innenfor EØS-området gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradrag er begrenset til den del av beløpet som oversti-

ger 23 900 kroner, og gis ikke for beløp som overstiger 97 000 kroner i året.

§ 8-1 sjette ledd første og annet punktum skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive næringsinntekt fra reindrif, gis produsenten et inntektsfradrag på inntil 90 000 kroner per år. For inntekt over 90 000 kroner, gis i tillegg et fradrag på 38 prosent av den overskytende inntekten opp til et samlet fradrag på 190 400 kroner.

§ 16-10 nåværende første ledd annet og tredje punktum blir nytt fjerde og femte punktum.

§ 16-10 første ledd første til tredje punktum skal lyde:

Personlig skattyter gis til og med det inntektsåret vedkommende fyller 33 år, fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift for innskudd på boligsparekonto i innenlandsk bank, samvirkeforetak eller fast organisert innenlandsk spareforening, eller i tilsvarende spareinstitusjon i annen EØS-stat, når innskuddet skal brukes til erverv av egen bolig. Det gis ikke fradrag når skattyter per 31. desember i inntektsåret helt eller delvis eier primær- eller sekundærbolig. Foregående punktum gjelder både direkte og indirekte eie.

§ 16-10 tredje ledd første punktum skal lyde:

Innbetalt sparebeløp kan ikke overstige 27 500 kroner per inntektsår.

§ 18-3 nåværende annet ledd bokstav b annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 18-3 annet ledd bokstav b annet punktum skal lyde:

Skattemessig verdi for driftsmidler som omfattes av § 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 5 første punktum, inngår ikke ved beregningen av gevinst etter foregående punktum.

§ 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 3 nytt tredje punktum skal lyde:

Det ses bort fra avskrivninger for driftsmidler som omfattes av § 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 5 første punktum.

§ 18-3 tredje ledd bokstav a ny nr. 5 skal lyde:

5. I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt kan inntektsårets kostnader som ellers er aktiveringspliktige, fradragføres umiddelbart i stedet for å avskrives. Kostnader til erverv av kraftanlegg kan ikke fradragføres umiddelbart. Det samme gjelder kostnader til erverv av fallrettighet. Dersom kraftanlegget endres slik at det ikke skal fastsettes grunnrenteinntekt, jf. tiende ledd, skal skattemessige verdier for driftsmidler som har blitt fradragført umiddelbart etter første punktum, tilbakeføres som inntekt i grunnlaget for grunnrenteskatt for det året tiende ledd får anvendelse.

§ 18-3 nåværende tredje ledd bokstav b annet, tredje og fjerde punktum blir tredje, fjerde og nytt femte punktum.

§ 18-3 tredje ledd bokstav b annet punktum skal lyde:
Kostnader til driftsmidler som omfattes av § 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 5 første punktum, inngår ikke ved beregningen av fradrag etter første punktum.

§ 18-3 tredje ledd bokstav b tredje punktum skal lyde:
Ved beregning av fradrag etter første punktum blir kostnader som skal behandles som en del av kostprisen for driftsmidler som nevnt, å hensynta fra og med det inntektsår det oppstår en ubetinget forpliktelse til å dekke eller innfri kostnaden.

§ 18-3 nåværende niende ledd bokstav a annet, tredje, fjerde og femte punktum blir tredje, fjerde, femte og nytt sjette punktum.

§ 18-3 niende ledd bokstav a annet punktum skal lyde:
Skattemessig verdi for driftsmidler som omfattes av § 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 5 første punktum, inngår ikke ved beregningen av fradrag etter første punktum.

§ 18-3 niende ledd bokstav a tredje punktum skal lyde:
Positiv differanse etter første punktum omfattes av reglene om samordning av grunnrenteinntekt etter femte ledd.

§ 18-3 niende ledd bokstav a nytt sjette punktum skal lyde:
Negativ differanse som ikke nøytraliseres ved fradrag etter foregående punktum, behandles etter reglene i fjerde punktum.

§ 18-3 nåværende niende ledd bokstav b tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 18-3 niende ledd bokstav b tredje punktum skal lyde:
Kostnader til driftsmidler som omfattes av § 18-3 tredje ledd bokstav a nr. 5 første punktum, inngår ikke i skattemessige verdier etter første punktum.

IV

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 2-3 første ledd ny bokstav i og j skal lyde:

- i. renter etter bestemmelsene i § 10-80,
- j. vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter, etter bestemmelsene i § 10-81.

§ 5-20 første ledd nytt annet punktum skal lyde:
Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette ledd.

Nåværende § 10-80 med deloverskrift blir ny § 10-90.

Ny deloverskrift til § 10-80 og nye §§ 10-81 og § 10-82 skal lyde:

Kildeskatt på renter og royalty mv.

§ 10-80 skal lyde:

§ 10-80 Kildeskatt på renter

- (1) Selskap eller innretning hjemmehørende i et lavskatteland, jf. § 10-63, skal svare skatt til staten av renter av gjeld mottatt fra nærstående selskap eller innretning
- a. som nevnt i § 2-2 første ledd,
  - b. som nevnt i § 10-40, eller tilsvarende utenlandsk selskap eller innretning, når minst en av deltakerne skattlegges i Norge etter reglene i §§ 10-40 til 10-49,
  - c. som er skattepliktig etter petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2, eller
  - d. som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b, når betalingen tilordnes virksomhet som er skattepliktig til Norge.

Nærstående etter denne bestemmelsen er regulert i § 10-82.

(2) Skatteplikt etter første ledd gjelder ikke for

- a. selskap eller innretning som er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet i et EØS-land på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10-64 bokstav b,
- b. renter som skattlegges etter § 2-3 første ledd bokstav b, eller petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2,
- c. rentebetalinger ved leasing av fysiske eiendeler for selskaper som skattlegges etter §§ 8-10 til 8-20, eller
- d. andel av rentebetaling når deltaker i selskap med deltakerfastsetting, jf. første ledd bokstav b, ikke kan skattlegges i Norge for sin del av selskapets inntekt. Skatteplikten reduseres forholdsmessig.

Ny § 10-81 skal lyde:

§ 10-81 Kildeskatt på vederlag for bruk eller rett til å bruke immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler

(1) Selskap eller innretning hjemmehørende i et lavskatteland, jf. § 10-63, skal svare skatt til staten av vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter, jf. § 5-20 første ledd, eller for bruk av eller retten til å bruke skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter, mottatt fra nærstående selskap eller innretning

- a. som nevnt i § 2-2 første ledd,
- b. som nevnt i § 10-40, eller tilsvarende utenlandsk selskap eller innretning, når minst en av deltakerne skattlegges i Norge etter reglene i §§ 10-40 til 10-49,
- c. som er skattepliktig etter petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2, eller
- d. som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b, når betalingen tilordnes virksomhet som er skattepliktig til Norge.

Nærstående etter denne bestemmelsen er regulert i § 10-82.

(2) Skatteplikt etter første ledd gjelder ikke for

- a. selskap eller innretning som er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet i et EØS-land på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10-64 bokstav b,
- b. vederlag som skattlegges etter § 2-3 første ledd bokstav a eller b, eller petroleumsskatteloven § 1, jf. § 2,
- c. vederlag for bruk eller retten til å bruke skip og fartøyer mottatt fra selskap som skattlegges etter bestemmelsene i §§ 8-10 til 8-20, eller
- d. andel av vederlag når deltaker i selskap med deltakerfastsetting, jf. første ledd bokstav b, ikke kan skattlegges i Norge her for sin del av selskapets inntekt. Skatteplikten reduseres forholdsmessig.

Ny § 10-82 skal lyde:

§ 10-82 Nærstående selskap eller innretning

(1) Som nærstående etter §§ 10-80 og 10-81 regnes:

- a. selskap eller innretning som betaleren direkte eller indirekte eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,
- b. selskap eller innretning som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer betaleren med minst 50 prosent,
- c. selskap eller innretning som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.

(2) Selskap mv. regnes som nærstående etter første ledd dersom kravet til eierskap eller kontroll er eller har vært oppfylt på noe tidspunkt i inntektsåret før betalingen er tidfestet.

V

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft straks og gjelder for inntektsårene 2020 og 2021.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2021.

Endringene under IV trer i kraft straks, med virkning fra 1. juli 2021 for renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter innvunnet etter dette tidspunktet, og med virkning fra 1. oktober 2021 for vederlag for bruk av eller retten til å bruke skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter innvunnet etter dette tidspunktet.

D.

V e d t a k t i l l o v

om endring i betalingssystemloven

I

I lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer mv. gjøres følgende endring:

§ 4-4 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

For sikkerhet stilt i forbindelse med deltakelse i interbankssystemer eller verdipapiroppgjørssystemer som har valgt lovgivningen i en stat utenfor EØS for systemet, må systemet være meldt og offentliggjort i samsvar med § 4-1 fjerde ledd.

II

Loven trer i kraft straks.

E.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skattebetalingsloven

I

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 14-11 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom krav på årsavgift, vektårsavgift, engangsavgift, omregistreringsavgift eller avgift for urettmessig bruk av merket mineralolje eller merket biodiesel ikke betales til rett tid, kan skattekontoret bestemme at bruken av det motorkjøretøyet som kravene knytter seg til, skal stanses inntil avgiftene er betalt.

§ 16-41 skal lyde:

§ 16-41 Ansvar for bruker av kjøretøy

Den som ved urettmessig bruk av merket mineralolje eller merket biodiesel har disposisjonsrett over motorkjøretøy, er ansvarlig for avgift ved slik bruk, jf. særavgiftsloven § 1, når han har fordel av den urettmessige bruken.

II

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 10-20 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Forskuddsskatt for personlige skattytere forfaller til betaling i fire like store terminer 15. mars, 15. juni, 15. september og 15. desember i inntektsåret. Er forskuddsskatten under 2 000 kroner, forfaller den i sin helhet til betaling 15. juni.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 1-1 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) skatt på formue og inntekt og tonnasjeskatt etter skatteloven (formues- og inntektsskatt) og trygdeavgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder forskuddstrekk, skattetrekk etter §§ 5-4, 5-4a og 5-4b, forskuddsskatt og restskatt etter kapitlene 5 til 7

i loven her, samt krav på skatt fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter skatteforvaltningsloven § 12-4

Ny § 5-4b skal lyde:

§ 5-4b *Plikt til å foreta skattetrekk i renter og betaling for immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler*

(1) *Den som betaler rente eller vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter som er skattepliktig etter skatteloven §§ 10-80 eller 10-81, skal foreta skattetrekk til dekning av inntektsskatt av slik rente eller vederlag.*

(2) *Skattetrekket beregnes av den trekkpliktige til det beløp skatten vil utgjøre etter Stortingets vedtak om skatt for det aktuelle året.*

Ny § 10-14 skal lyde:

§ 10-14 *Skattetrekk på renter og vederlag for immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler*

Skattetrekk forfaller til betaling samme dag som selskapet skal levere melding om trekk etter skatteforvaltningsloven § 8-8 fjerde ledd.

Ny § 16-22 skal lyde:

§ 16-22 *Ansvar for skatt på renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler*

(1) *Dersom skattetrekk i renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter ikke blir foretatt i samsvar med § 5-4b eller trukket beløp ikke blir betalt i samsvar med § 10-14, er den betaleren som har plikt til å foreta skattetrekk, ansvarlig for beløpet. Unnlattelse av å foreta trekk medfører likevel ikke ansvar når det godtgjøres at forholdet ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra selskapet eller noen i dets tjeneste.*

(2) *Foreldelsesloven §§ 9 og 11 gjelder tilsvarende for ansvarskravet.*

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks og gjelder fra og med inntektsåret 2021.

Endringene under III trer i kraft 1. juli 2021.

F.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov om obligatorisk tjenstepensjon

I

I lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenstepensjon gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

§ 7 *Opplysninger i skattemeldingen for arbeidsgiveravgift og finansskatt på lønn*

Foretak skal gi opplysning om identifikator på pensjonsinnretningen i skattemeldingen etter skatteforvaltningsloven § 8-6.

II

I lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenstepensjon gjøres følgende endringer:

§ 2 fjerde og nytt femte ledd skal lyde:

(4) *Skatteetaten kan avgjøre ved enkeltvedtak om et foretak omfattes av loven her.*

(5) *Finanstilsynet kan avgjøre ved enkeltvedtak om foretaket har pensjonsordning som oppfyller kravene i loven her.*

§ 8 første ledd skal lyde:

(1) *Myndighet som nevnt i § 2 fjerde og femte ledd, kan pålegge foretak som ikke har pensjonsordning i samsvar med loven her, å rette opp forholdet innen en fastsatt frist. Hvis et pålegg ikke blir etterkommet innen fristen, kan det bestemmes at foretaket skal betale en løpende tvangsmulkt til forholdet er rettet. Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.*

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Departementet kan gi forskrift om nivået på og utmåling av tvangsmulkten.*

III

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2021.

Endringene under II trer i kraft 1. juni 2021.

G.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i merverdiavgiftsloven

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 3-2 nåværende annet til sjetten ledd blir fjerde til nytt åttende ledd.

§ 3-2 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) *Omsetning og formidling av kosmetisk kirurgi er unntatt fra loven dersom inngrepet er medisinsk begrunnet og er finansiert helt eller delvis av det offentlige. Det samme gjelder kosmetisk behandling. Kosmetisk kirurgi eller kosmetisk behandling som omfattes av første ledd bokstav b, er unntatt fra loven kun dersom inngrepet eller behandlingen er medisinsk begrunnet.*

(3) Omsetning og formidling av alternativ behandling etter lov om alternativ behandling av sykdom mv., er unntatt fra loven kun dersom behandlingen

- a) inngår som en integrert og sammenhengende del av helsehjelp etter helsepersonelloven som finansieres helt eller delvis av det offentlige, og
- b) ytes av autorisert helsepersonell uten særskilt vederlag.

§ 3-3 oppheves.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2021. Loven gjelder bare for alternativ behandling i form av osteopati og naprapati som omsettes eller formidles fra og med 1. juli 2021 og for akupunktur som omsettes og formidles fra og med 1. oktober 2021.

H.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i a-opplysningsloven

I

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Formålet med denne loven er å legge til rette for at arbeidsgivere mv. effektivt kan oppfylle sine plikter til å gi opplysninger om enkeltpersoners (inntektsmottakere) inntekts- og arbeidsforhold og *skattetrekk- og utleggstrekkopplysninger*, og å gi offentlige etater tilgang til opplysningene innrapportert fra arbeidsgiver.

§ 3 første ledd bokstav c skal lyde:

- c. skattebetalingsloven § 5-11 og § 14-5 annet ledd,

II

Loven trer i kraft 1. januar 2021.

I.

V e d t a k t i l l o v

om endring i lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven)

I

I lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) gjøres følgende endring:

Nytt tredje ledd skal lyde:

Opphevingen gis også virkning for arv etter dødsfall som skjedde før 1. januar 2014, dersom arveavgiften ikke har forfalt til betaling innen 1. januar 2021.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2021.

Ved ikrafttredelsen gjelder skatteloven § 9-7 for fastsettelse av inngangsverdi mv. (skattemessig kontinuitet) for formuesobjekt ervervet ved arv etter dødsfall før 1. januar 2014, når arvingen overtar rådigheten over arven fra og med 1. januar 2021.

J.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i skatteforvaltningsloven

I

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endring:

§ 2-13 skal lyde:

§ 2-13 *Myndighet til andre organer*

Departementet kan gi forskrift om at andre organer enn de som er nevnt i dette kapitlet, kan utøve myndighet etter denne loven. *Departementet kan gi forskrift om hvilke saksbehandlingsregler som da skal gjelde, herunder gjøre unntak fra skatteforvaltningsloven.*

II

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 3-6 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

(2) Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at pensjonsinnretning som har offentlig tjenstepensjon eller tjenstepensjon etter foretakspensjonsloven, innskuddspensjonsloven eller tjenstepensjonsloven, gis tilgang til *nødvendige lønnsopplysninger som er gitt etter § 7-2*, og pensjonsgivende inntekt for personer som mottar uførepensjon eller avtalefestet pensjon fra innretningen.

(3) *Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at privat pensjonsinnretning gis tilgang til nødvendige lønnsopplysninger som er gitt etter § 7-2, til bruk i arbeidet med pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, foretakspensjonsloven eller tjenstepensjonsloven.*

§ 7-10 første ledd bokstav g og ny bokstav h skal lyde:

- g) den som selv eller gjennom andre har utbetalt honorar eller annen godtgjøring til opphaver til *åndsverk*
- h) *oppstartsselskaper om tildelte opsjoner til ansatte etter ordningen i skatteloven § 5-14 fjerde ledd.*

III

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 8-2 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) har hatt formue eller inntekt som er skattepliktig her i landet etter annen bestemmelse i skatteloven enn §§ 10-80, 10-81 eller 10-13 og den som ville ha vært skattepliktig etter skatteloven § 2-2 første ledd dersom den ikke etter skatteavtale hadde vært hjemmehørende i en annen stat.

§ 8-8 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Den som skal foreta skattetrekk ved utbetaling av renter eller vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter etter skattebetalingsloven § 5-4b, skal levere melding om foretatt skattetrekk.

§ 9-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Trekkpliktige fastsetter grunnlaget for skatt av inntekt etter skatteloven kapittel 19 (kildeskatteordning), artistskatt, skatt av renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter og skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter etter skatteloven §§ 10-80 og 10-81, skatt av utbytte og uttak fra aksjesparekonto som er skattepliktig etter skatteloven § 10-13, og skatt som skal beregnes etter Svalbardskatteloven § 3-1, ved levering av melding om trekk som nevnt i § 8-8.

§ 9-2 annet ledd skal lyde:

(2) Trekkpliktige beregner skatt av inntekt etter skatteloven kapittel 19 (kildeskatteordning), artistskatt, skatt av renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter og skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter etter skatteloven §§ 10-80 og 10-81, skatt av utbytte som er skattepliktig etter skatteloven § 10-13, og skatt som skal beregnes etter Svalbardskatteloven § 3-1, av grunnlaget som er fastsatt etter § 9-1 tredje ledd.

§ 9-4 første ledd annet punktum skal lyde:

Trekkpliktige etter skattebetalingsloven § 5-4 (kildeskatteordning), skattebetalingsloven § 5-4b, Svalbardskatteloven § 3-1, Jan Mayen-skatteloven og artist-skatteloven kan på samme måte endre opplysninger i levert melding om trekk.

§ 9-6 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Fristen for å søke refusjon av skatt etter skatteloven §§ 10-80 og 10-81 og kapittel 19 (kildeskatteordning), er tre år etter utløpet av året skatten er fastsatt for.

IV

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft 1. januar 2021.

Endringene under III trer i kraft 1. juli 2021.

K.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i lov 20. desember 2019 nr. 97 om endringer i skattebetalingsloven

I

I lov 20. desember 2019 nr. 97 om endringer i skattebetalingsloven gjøres følgende endringer:

§ 14-5 første og annet ledd skal lyde:

(1) Utleggstrekk nedlagt av skattekontoret gjelder også for det organet som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 og sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8. Bestemmelsen i § 5-10 annet ledd gjelder tilsvarende for utleggstrekk.

(2) Ved utleggstrekk nedlagt av skattekontoret skal arbeidsgivere som har plikt til å ha skattetrekkkonto, følge de reglene som gjelder for oppgjør mv. for forskuddstrekk, jf. kapitlene 5 og 10. *Arbeidsgiver skal ukrevet levere opplysninger om utleggstrekk for hver kalendermåned etter reglene i a-opplysningsloven.*

§ 14-5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av utleggstrekk etter denne paragrafen, herunder bestemme at reglene i annet ledd ikke skal gjelde for enkelte kravstyper eller trekkpliktige.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2021.

L.

V e d t a k t i l l o v

om endring i lov 20. desember 2019 nr. 100 om endring i a-opplysningsloven

I

I lov 20. desember 2019 nr. 100 om endring i a-opplysningsloven gjøres følgende endring:

§ 8 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og skattekontoret skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med fastsettning av skatt og trygdeavgift etter skattelovgivningen og arbeidsgivers beregning og oppgjør av skattetrekk, utleggstrekk, arbeidsgiveravgift og finansskatt på lønn etter skattebetalingsloven og folketrygdloven.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2021.

M.

V e d t a k t i l l o v

om endring i midlertidig lov 12. juni 2020 nr. 62 om kompensasjonstiltak for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19

I

I midlertidig lov 12. juni 2020 nr. 62 om kompensasjonstiltak for selvstendig næringsdrivende og frilanse-

re som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19 gjøres følgende endring:

§ 13 annet ledd skal lyde:

Loven oppheves 1. mars 2021.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i finanskomiteen, den 8. desember 2020

Mudassar Kapur

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/4316 -

Dato
30.10.2020

Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2020-2021) Skatter, avgifter og toll 2021

Prop. 1 LS (2020-2021) inneholder dessverre noen feil eller unøyaktigheter som finanskomiteen bes ta hensyn til i arbeidet med komiteinnstillingen.

Side 24, tabell 1.2:

På grunn av en feil har bokførte skatteinntekter på Kap. 5501 post 78 og 79 i regjeringens foreslåtte skatteopplegg for 2021 blitt forvekslet. Anslåtte skatteinntekter i 2021 på post 78 Kildeskatt på royaltybetalinger skulle ha vært 5 mill. kroner, ikke 200 mill. kroner, og anslåtte skatteinntekter på post 79 Kildeskatt på leiebetalinger for visse fysiske eiendeler skulle ha vært 200 mill. kroner, ikke 5 mill. kroner. Tilsvarende forveksling av tallene mellom disse postene har skjedd i forslag til budsjettvedtak i Prop. 1 S (2020-2021). Departementet vil legge frem korrekte forslag til vedtak på disse postene i et tilleggsnummer til Gul bok 2021.

Side 40, tabell 1.6, rad 7:

Det mangler måleenhet for avgift på smøreolje. Rett tekst skal være slik (endring er uthevet med grått): «Avgift på smøreolje, kr/liter»

Side 217-218:

Avsnittet som starter nederst på side 217 med ordene «Øvrig industri», bør endres ved at overstreket tekst slettes og en ny setning tilføyes (endringene er uthevet med grått): «Øvrig industri, bergverksdrift, landanlegg for petroleumsvirksomheten, fjernvarmeproduksjon, datasentre med uttak over 0,5 MW, skip i næring mv. illegges redusert sats for kraft til selve produksjonsprosessen. Datasentre med uttak over 0,5 MW og skip i næring mv. illegges også redusert sats.»

Side 274, romertall I og III om endring i eideomsskattelova § 4 (omtalt side 261):
I proposisjonsteksten foreslås her å tilføye «kraftanlegg» i angivelsen av hvilke typer anlegg der «arbeidsmaskinar» mv. skal inkluderes i skattegrunnlaget for eiendomsskatt. Forslaget er ment å være en oppretting av en feil, men beror på en misforståelse. Det vises her til at eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg er regulert i skatteloven kapittel 18, gjennom henvisning i eideomsskattelova § 8 B-1. Disse reglene ble ikke endret i forbindelse med innføring av fritak for eiendomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjoner. Det vil derfor være feil å endre regelen i eideomsskattelova § 4. Jeg ber om at forslaget ikke vedtas.

Side 278-279, endringer i romertall IV i forslag til lov om endringer i skatteloven:
På side 278 øverst i andre spalte bør første linje endres til følgende (endringen er uthevet med grått):
«Ny deloverskrift til § 10-80 og nye §§ 10-81 og 10-82 skal lyde:»

På side 279 i forslag til ny § 10-82 første ledd bokstav c bør et overflødig punktum etter ordene «etter b» tas bort.

Side 283, forslag til lov om endring i lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven), romertall II:
I Prop. 1 LS er det (på side 84, pkt. 3.6.3, siste avsnitt) lagt til grunn at det generelle kontinuitetsprinsippet (arving overtar arvelaters skattemessige verdier) også skal gjelde for de arvetilfeller fra før 2014 som slipper arveavgift ved endelig oppheving av arveavgiften fra 2021. I ettertid ser departementet at denne regelen om kontinuitet burde vært presisert i en overgangsregel til endringen. Det foreslås at dette rettes i ikrafttredelsesbestemmelsen til endringsloven, som nytt annet ledd under romertall II (forslag uthevet med grått):

«Ved ikrafttredelsen gjelder skatteloven § 9-7 for fastsettelse av inngangsverdi mv. (skattemessig kontinuitet) for formuesobjekt ervervet ved arv etter dødsfall før 1. januar 2014, når arvingen overtar rådigheten over arven fra og med 1. januar 2021.»

Side 284, romertall III i forslag til lov om endringer i skatteforvaltningsloven:
Henvisningen i skatteforvaltningsloven § 8-2 første ledd bokstav a til bestemmelsene i skatteloven § 10-80 og § 10-81 er ved en inkurie blitt upresis, som følge av teknisk revisjon av disse bestemmelsene sammenlignet med forslaget som var sendt på høring. På denne bakgrunn bør forslaget endres til følgende (endringen er uthevet med grått):

«§ 8-2 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) har hatt formue eller inntekt som er skattepliktig her i landet etter annen bestemmelse i skatteloven enn §§ 10-80, 10-81 eller 10-13 og den som ville ha vært skattepliktig etter skatteloven § 2-2 første ledd dersom den ikke etter skatteavtale hadde vært hjemmehørende i en annen stat.»

Side 287, forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue for inntektsåret 2021 (Stortingets skattevedtak) § 3-5:

I femte ledd bør det tas bort en overflødig n i ordet «inn[n]tekt». Videre bør kommaet etter ordene «§§ 10-80 og 10-81» utgå.

Side 288, forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2021 (Stortingets skattevedtak) § 3-9:

Ordene «etter alminnelige regler» i § 3-9 annet punktum er overflødige og kan med fordel tas ut. Dette kan gjennomføres ved at § 3-9 annet punktum vedtas slik:

«Dersom det følger av lov 28. juni 1997 nr. 19 om folketrygd § 23-3 annet ledd nr. 1 bokstav c, trygdeavtaler med andre land eller forordning (EF) nr. 883/2004 at skattyter ikke skal betale trygdeavgift til Norge eller bare skal betale trygdeavgift med lav sats, skal skattesatsen etter første punktum reduseres tilsvarende.»

Side 302, forslag til stortingsvedtak om avgifter på motorvogner mv. A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71):

I § 2 første ledd bokstav j, innledning, mangler det en s i ordet «avgift[s]gruppe».

Side 302, forslag til stortingsvedtak om avgifter på motorvogner mv. A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71):

I § 2 første ledd bokstav j nr. 3, nest siste linje er rett tekst slik (endringen er uthevet med grått):

« f.o.m. 86 t.o.m. 50   328,28»

Side 308, forslag til stortingsvedtak om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72):

§ 1 første ledd bokstav b nr. 2 lyder: «2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,58». Riktig sats er kr 3,64.

Side 308, forslag til stortingsvedtak om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538, post 70, 71 og 72):

Rett tekst i § 2 første ledd er slik (endringen er uthevet med grått):

«Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b og f.»

Side 309, forslag til stortingsvedtak om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538, post 70, 71 og 72):

I § 5 første ledd, innledning, bør ordene «og bioetanol» tas bort.

Side 309, forslag til stortingsvedtak om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538, post 70, 71 og 72):

I § 6 første ledd, innledning, er rett tekst slik (endringen er uthevet med grått): «Det gis fritak for avgift på naturgass, LPG og bioetanol»

Side 310, forslag til stortingsvedtak om avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70), romertall I:

I § 2 bokstav a er rett tekst slik (endringen er uthevet med grått): «er produsert i energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,».

Side 312, forslag til stortingsvedtak om CO2-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70):

I § 4 bokstav c er rett tekst slik (endringen er uthevet med grått): «til motorsager og andre arbeidsredskaper med totaktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,»

Side 318, forslag til stortingsvedtak om flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70), romertall 1:

I § 1 første ledd bokstav b tilføyes det et punktum etter «kr 211».

Side 337, Vedlegg 1:

Tabell 1.3 skal være tabell 1.4, og tabell 1.4 skal være 1.5. Selve tabellen inneholder i tillegg en fortegnstfeil for skattesanksjonen for bolig, slik at også summen for netto skatteutgifter for bolig og fritidseiendom blir feil. Rett tabell er slik (endringene er uthevet med grått):

Tabell 1.4 Skatteutgifter og skattesanksjoner for bolig og fritidseiendom. Skattesanksjonene er oppgitt med negative tall. Mrd. kroner

	2019	2020
Lavere inntektsbeskatning ¹	22,1	11,4
Rabatt i formuesskatt	21,3	20,9
Dokumentavgift, bolig/fritidseiendom	-9,4	-10,5
Eiendomsskatt, bolig/fritidseiendom	-7,7	-7,7
Netto skatteutgifter	26,3	14,1

¹ Anslaget varierer, i hovedsak fordi statsobligasjonsrenten fluktuerer over perioden.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

